

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

19.10.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

АИКБ

✓ ПРЕПОРЪКИ НА АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ КЪМ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА 2021 Г.

Законът за държавния бюджет е фундаментална законодателна норма, в която намират отражение възприетите от парламентарното мнозинство и излъченото от него правителство политики в различните сфери на общественото – икономическия живот и по отношение на функционирането на държавния апарат. От тази гледна точка Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) представя своите препоръки към Бюджет 2021 г. и с цел осигуряването в неговата структура на финансирането на политики за подобряване на бизнес средата, политики за противодействие на последиците от кризата, създадена от пандемията COVID-19 и последвалата икономическа криза, както и възможности за осигуряване на икономически растеж на България.

Макар и вече за нас да е ясно, че най-мрачните прогнози за срив на БВП в диапазона минус 7.1% – минус 8,5% няма да се сбъднат (АИКБ прогнозира спад на БВП за 2020 при различните сценарии от – 3,5% до – 5,5%), също така е ясно, че икономиката ни няма да се възстанови бързо и по-скоро БВП през 2021 г. също ще е под нивото на 2019 г. Очакваме тези реалности да са отчетени в проекто-бюджет 2021 поне със същата тежест, като предизборната ситуация.

Според АИКБ основните политики, на които трябва да се обърне особено внимание и да се осигури необходимото финансиране в Бюджет 2021 г., са:

1. Политики, свързани с човешките ресурси.

Данните на Националния статистически институт (НСИ) ясно показват, че безработицата в България върви устойчиво нагоре, а заетостта спада все по-осезаемо.

България е на трето място в ЕС (след Словакия и Хърватия) по ръст на безработицата в резултат на коронакризата.

Прилагането на мярката за изплащане на средства за запазване на заетостта на работници и служители (мярката 60/40) смекчи нарастването на безработицата и частично предотврати закриването на работни места и съкращаването на заети лица. Трябва да отбележим, обаче, че изработването на антикризисно законодателство за запазване на заетостта се забави. Дизайнът на мярката 60/40 не беше приет след обществен консенсус и широко обществено обсъждане и в първоначалния му вид стана причина **през април България да стане европейски лидер по загуба на постоянни работни места в ЕС**, за която опасност АИКБ своевременно предупреди. В допълнение, редица двусмислени и сбъркани текстове се налагаше да бъдат тълкувани и коригирани „в движение“.

АИКБ апелира за изработване на постоянно действащо **антикризисно законодателство за подкрепа на заетостта и доходите в българската икономика**, което да е обсъдено и прието с обществен консенсус и което да се активира автоматично при настъпване на кризи водещи до нарастването на безработицата и да противодейства на закриването на работни места и съкращаването на наети.

Предвид бавното възстановяване на икономиката от наложените принудителни мерки и евентуално продължаващо разпространение на COVID-19 в България е необходимо държавата да продължи подкрепата си за засегнатите сектори чрез удължаване на мярката за подкрепа на заетостта и доходите на работници и служители и през 2021 г., като в Бюджет 2021 трябва да бъдат предвидени съответните средства. Заедно с това трябва да се разработят и други механизми на подкрепа на затруднените предприятия, които да поощряват бенефициентите да прилагат собствени програми и действия за възстановяване и растеж на компаниите, а не просто привикване към постоянна държавна субсидия.

Увеличеният брой на безработни лица с ниска или без никаква квалификация е възможност по-лесно да бъде извършена предстоящата трансформация на българската икономика в посока увеличаване на дела на отраслите с висока добавена стойност и намаляване на дела на нископроизводителните, ресурсоемки и с ниска добавена стойност отрасли, което може да бъде осъществено с квалификация и преквалификация на работната сила, за което също трябва да бъдат предвидени средства в Бюджет 2021. В тази връзка, АИКБ отново настоява за увеличение на средствата за активни политики за насърчаване на заетостта чрез Националния план за действие по заетостта.

АИКБ се обявява против увеличаването на минималната работна заплата за страната в период на криза и ръст на безработицата. **Административно увеличение на МРЗ, класовете, МОД и неадекватната на икономиката и производителността на труда политика по доходите като цяло водят до „посивяване“ на трудовите правоотношения, намаляване на заетостта и невъзможност за допълнително нарастване на БВП.**

АИКБ отново се обявява срещу продължаващото вменяване на несвойствени за бизнеса социални разходи, ощетяващи предприятията и работещите реалния сектор като например:

- Заплащането от предприятията на **първите три дни** от обезщетенията за временна нетрудоспособност;
- Заплащането от предприятията на отпуск за времето на ползване на отпуск по майчинство – „**отпуск за отпуск**“;
- Допълнителното възнаграждение за прослужено време, т. нар. „**класове**“, определяни административно от МС и нарушаващо принципа „равно възнаграждение за равен труд“.

АИКБ настоява да бъде намален несправедливо високият коефициент на редукция на пенсиите от първия стълб за хората, които се осигуряват и във втория стълб, което да бъде отразено в бюджета на ДОО, а от там – и в общия държавен бюджет. Предвид размера на невнесените осигуровки в ДОО като отсъстващ принос, редукцията на „първата пенсия“ не трябва да бъде по-голяма от 6-7 процента, а в момента тя е около 20 процента. Редукцията, особено в този висок размер, действа изключително негативно на мотивацията на хората за осигуряване върху пълния размер на доходите им, за спестявания в капиталовите стълбове и като цяло ограничава растежа и влошава перспективата.

АИКБ разбира и подкрепя предоставянето на подпомагане, но само на наистина нуждаещите се, при конкретни, ясни и обективни правила. От тази гледна точка, се обявява **против анонсираните намерения за увеличение на пенсиите по начин, изкривяващ връзката с осигурителния принос; за предоставяне на помощи за всички деца, включително на тези, от заможни семейства**, както и други мерки за подкрепа, която не е социално и икономически обоснована. 2021 г. ще е напрегната в бюджетно отношение година, поради непредвидимото развитие на пандемията, задържащо икономическото развитие и финансирането през държавния бюджет трябва да се планира с подчертан приоритет към реалните, обосновани потребности.

2. **Политики в област „Енергетика“.**

АИКБ многократно предупреждаваше, че при настоящите трудности в генерацията на електроенергия от въглища и скъпите емисионни квоти, ако и допълнително се създават условия за концентрация, респективно – контролирано ограничено предлагане, пазарът ще изпитва хроничен недостиг на електроенергия, а цените ще са лесно манипулируеми. При това, концентрацията не се изразява в съществуването на един борсов оператор, нито в закономото изискване за реализация изцяло през борсата – все манипулативни тези, периодично изтъкване от заинтересовани среди. Концентрацията е в резултат на доминиращото предлагане на електроенергия от държавните дружества, координирани в структурата на управление на Български енергиен холдинг ЕАД. Ръководството на това дружество реализира държавната политика в областта на енергетиката, акцентирайки на стратегически цели и мерки за постигането им, осъществявани впоследствие от оперативното ръководство на съответното дъщерно дружество. Следователно, **АИКБ настоява за ясна и обществено защитена управленска програма по всяка от следните теми:**

- Развитие на въгледобива в Маришки басейн;
- Развитие на ядрената електроенергетика;
- Развитие на въглищната електроенергетика;
- Развитие на алтернативни енергийни мощности и системи за съхранение;
- Ангажираност и политики на предлагане на електроенергия на пазара на електроенергия, с цел обезпечаване на прозрачност, ликвидност и постигане на свободни пазарни цени;
- Развитие на електропреносната мрежа и постигане на пълноценен интегритет с общия европейски пазар;
- Ангажираност и политики на предлагане на природен газ;
- Развитие на газопреносната система и съхранението на природен газ.

Естествено, реализацията на такива политики изисква не само държавен корпоративен ресурс, но и бюджетен такъв, следователно, трябва да намери своето място при разработването и на държавния бюджет.

АИКБ настоява за прекратяване на:

- **неправомерната държавна помощ, която се дава на „Ей и Ес – ЗС Марица изток 1“ и „Контур Глобал Марица изток 3“** по сключените дългосрочни договори за производство и изкупуване на електрическа енергия по преференциални цени и въвеждане на т.н. капацитетен механизъм и тръжна процедура за осигуряване на сигурността на електроенергийната система на България.
- **всички ненотифицирани държавни помощи в енергетиката**, в т.ч. към държавни мини и топлоцентрали и участие на всички производители, желаещи да получават такива помощи в адекватни тръжни процедури и/или поемане на ясни ангажименти за реализация на програми, които да адресират натрупаните проблеми и да аргументират решения и планове за развитие. Всяка привилегираност – било на база собственост, на географски принцип или въз основа на социални политики, неминуемо води до съществени деформации на пазара. Това с особена сила важи за прилагането на временни мерки, единствената цел на които е отлагане на непопулярни, но неизбежни решения.

3. **Политики в област „Водоснабдяване и канализация“.**

Водната криза в гр. Перник, както и потенциално задаващите се водни кризи в други части на страната показват, че секторът спешно се нуждае от реформиране. Целевото отделяне на средства от Държавния бюджет за реализацията на конкретни ВиК проекти и капитализацията на държавния ВиК холдинг не е достатъчно за гарантирането на стабилността на сектора и постигане на реална „стойност на вложените средства“. Необходимо е да бъдат заложени конкретни **мерки за повишаване ефективността и ефикасността на ВиК дружествата** чрез стриктното прилагане на Закона за публичните предприятия, актуализиране на „*Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България 2014-2023 г.*“, изготвянето на секторен Закон за ВиК, както и привличането на частния сектор в предоставянето на ВиК услугите чрез различни форми на публично-частно партньорство,

Основните държавни органи, имащи отношение към ВиК сектора – МРРБ, МОСВ, КЕВР и МФ следва да обединят усилията си за подкрепа на сектора и изготвянето и прилагането на конкретна стратегия за дългосрочното му финансиране, с цел

подобряване на предоставяните услуги, привличането на частни инвеститори и покриване на европейските норми и изисквания.

Създаването на **обща управленска визия за развитие на сектора** е повече от необходимо и с оглед на факта, че през 2022 г. започва да тече следващия регулаторен период 2022-2026, за който ВиК дружествата трябва да предвидят конкретни инвестиции и цели, постигането на които неминуемо ще доведе до повишаване на цената на ВиК услугите. Ето защо е жизнено важно да бъдат разработени конкретни механизми, които да гарантират, че повишаването на цената на услугата ще доведе и до подобряване на нейното качество.

4. Политики в област „Образование, наука и култура“.

АИКБ обръща внимание, че една от областите, където пандемията нанесе особени щети, е образованието, като нанесените поражения имат най-различен характер. Във връзка с този безспорен факт, АИКБ предлага да бъдат разработени компенсационни мерки и програми за подобряване на качеството на образованието, особено що се отнася до средното професионално и висшето техническо образование, но без да се подминават никои направления и специалности. Тези компенсационни мерки и програми, които е силно препоръчително да бъдат разработени заедно със социалните партньори, трябва да бъдат обезпечени с адекватно бюджетно финансиране.

Образованието и научните изследвания с фундаментален и приложен характер са недофинансиран сектор. Акцентът в разходването на допълнителното финансиране следва да е насочен не само в увеличение на учителските заплати и издръжката на образователните институции, а приоритетно към развитие на техническите университети, професионалното образование, приложните научни изследвания, „защитените“ професии и тези с очакван недостиг на пазара на труда и държавни стипендии, с ангажимент за реализация на студентите в страната.

България се нуждае от кадри с добро образование по търсените от работодателите професии. Все още системата на висшето образование „произвежда“ кадри с квалификация, която не е търсена от пазара на труда и “свръх квалифицираните” кадри с висше образование работят на работни места, които имат по-ниски образователни и квалификационни изисквания.

Реформата в сферата на образованието следва да се подкрепи и ускори, поради което АИКБ настоява за предвиждане на съответните средства и механизми в Бюджет 2021 за:

- Продължаване на поетапното съкращаване на план-приема във висшите училища, финансиран от държавния бюджет до 50% от числеността на завършващите средно образование, и привеждането му в тясно съответствие с потребностите на пазара на труда;
- Промяна на системата на финансиране на висшето образование и въвеждане на ангажимент за работа в страната за определен период на завършилите студенти – държавна поръчка;
- Осъвременяване на учебните планове и програми и съкращаване на обучението по остарели и ненужни учебни дисциплини, както и намаляване на срока на обучение в бакалавърска степен до 3 години, при запазване на размера на финансирането;
- Стипендии за обучение на студенти и ученици по дефицитни и непривлекателни професии, търсени на пазара на труда;
- Обвързване на докторантските стипендии с оценка на напредъка на работата им на всеки шест месеца и повишаване размера на стипендиите;
- Въвеждане на облекчени и приложими на практика договори за обучение чрез работа;
- Засилване на работата със семействата и децата от ранна възраст за привличане на техния интерес към технически и природоматематически специалности – включително посредством извънкласни кръжочни и други форми;
- Съкращаване на срока на средното образование до 11 клас посредством оптимизиране на учебните програми и скъсяване на ненужно дългите летни ваканции;
- Въвеждане на задължителна матура по математика при завършване на средно образование;
- Въвеждане на задължителна лятна практика за учениците от 8 да 11 клас, особено на тези, включени в професионално образование;
- Ползване на възможностите на кариерно ориентиране, менторство и наставничество.

АИКБ би подкрепила ръст на средствата за наука и култура, като очаква те да бъдат разходвани ефективно и ефикасно.

Лавинообразно нарастващата функционална неграмотност сред младите поколения налага да се предвидят съответни средства и механизми за финансиране на политики за популяризиране на четенето.

5. Политики в област „Здравеопазване“.

АИКБ препоръчва в Бюджет 2021 да се включат разчети, които недвусмислено да показват развитие и реализация на конкретни реформи в здравноосигурителната система.

АИКБ смята, че заплащането на извършените здравни услуги трябва да е функция на резултатите.

АИКБ препоръчва **увеличаване на дела на разходите за превенция и профилактика за сметка на дела на разходите за болнична медицинска помощ и разходите за медикаменти**. Пледира за въвеждането на модел, при който стремежът и акцентът е хората да не се разболяват, да се улавят в ранен стадий отклоненията, а не да се печели от лекуване на скъпоструващи тежки заболявания, когато за успешно лечение е станало вече непоправимо късно. Изказва своята загриженост за продължаващото влошаване на качеството на здравните услуги и за продължаващото изтичане на кадри извън страната.

В период на здравна пандемия трябва да се използват всички възможности за ефективност и ефикасност на разходите за здравеопазване и оптимизиране на здравната система, така че същата да е подготвена за адекватна реакция и

противодействие на предстоящите здравни кризи, в това число осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд и адекватни и конкурентни възнаграждения на медицинския персонал.

6. Политики в област „Сигурност и отбрана“.

АИКБ се обявява категорично за намаляване на разходите за сектор „Вътрешен ред и сигурност“ както като абсолютна стойност, така и като относителен дял спрямо БВП и спрямо общата сума на бюджетните разходи и превеждането на този дял в съответствие със средноевропейските стойности.

Настоява за редуция на бюджетите на първостепенните разпоредители в сектор „Вътрешен ред и сигурност“, предвид неизвършените реформи в сектора, които рефлектират в доказано неефективни и неефикасни разходи.

Отбелязваме, че през миналата година, България стана рекордьор в световен мащаб по ръст на разходите за въоръжаване според Стокхолмския международен институт за изследване на проблемите на мира (Stockholm International Peace Research Institute – SIPRI). Действително, това е резултат от влиянието на една единствена сделка върху статистиката, но **би било целесъобразно ако темпът на харченето на пари за оръжия се забави**, поне докато трае възстановяването от икономическите последици от пандемията.

7. Политики в област „Държавно управление и електронно правителство“.

АИКБ отбелязва, че изминалата година доказва важността на **електронните публични услуги и нуждата от функциониращо електронно управление в т.ч. на правителство** и показва, че на практика обхватът на електронните услуги е ограничен, въпреки постоянно отделяните средства за целта. АИКБ настоява за формулиране и финансиране на политики за въвеждането на електронно правосъдие, електронно здравеопазване, електронно образование, киберсигурност, цифровизация на кадастъра, изграждане на единна входна точка за подаване на годишните финансови отчети, издаване на нови лични документи, съдържащи квалифициран електронен подпис и въвеждането на национални схеми за електронна идентификация и т.н., както и за изпълнението на „пътната карта“ с фиксирани в нея конкретни дейности, изпълнители, отговорни институции и срокове за реализирането им.

Несъмнено внедряването на електронни услуги и създаването на функциониращо електронно правителство ще намали административната тежест на бизнеса и гражданите, ще ограничи корупцията и ще намали персонала в държавната администрация. Цели, които всяко правителство си поставя при изготвянето на държавния бюджет за следващата година и които повече от две десетилетия не са постигнати.

АИКБ би подкрепила реструктурирането и редуцирането на бюджетите на министерствата и ведомствата – нещо повече, смятаме, че в издръжката на държавната и общинските системи и администрация има резерви, които могат да бъдат използвани. Настояваме за адекватен функционален анализ – убедени сме, че това ще аргументира предприемането на рационални мерки за закриване на държавни структури с отпаднали, дублирани или затихващи функции.

АИКБ смята, че правителството трябва да положи още по-големи усилия за засилване и развиване на прилагането на програмното бюджетно финансиране. Увеличението на финансирането за бюджетните разпоредители (особено за заплати на държавната администрация) трябва да бъде еднозначно свързано с постигането на определени цели и конкретни резултати. Именно добре структурираните програмни бюджети на министерствата и ведомствата са гаранцията за ефективност на бюджетните разходи.

АИКБ продължава убедено и последователно да подкрепя данъчната стабилност при запазване на равнищата на данъчните ставки и на равнищата на осигурителните вноски за 2021 година. Оценяваме данъчната стабилност и предвидимост като един от основните фактори за насърчване на инвестициите и за осигуряване на условия за икономически растеж.

В същото време, АИКБ препоръчва в разходната част на Бюджет 2021 да бъдат предвидени капиталови разходи, които осигурят завършването на започнати в текущата и предходните години проекти и средства за бързо разплащане с бизнеса. Трябва да бъдат предвидени и буфери, които да бъдат използвани при реализирането на мерки за запазване на работните места и за подкрепа на успешните предприятия, пострадали от кризата, намаляване на негативните ефекти от кризата и недопускане на прекомерен бюджетен дефицит, който да ни отдалечи от еврозоната.

АИКБ апелира за ефективно управление на държавния дълг. Емитирането на нов държавен дълг, макар и формално аргументирано с тезата за покриване на дефицити, реално трябва да е съобразено с възможностите на българската икономика при ясно заявен приоритет – финансиране на мерки и инвестиции, които ще повишат конкурентоспособността и противодействат на икономическата криза, а не за предизборни социални плащания и помощи.

Целия документ във формат PDF може да изтеглите [ТУК](#).

БНР

✓ АИКБ се обяви против увеличаването на минималната заплата и предложени начин за ръст на пенсиите догодина

Асоциацията на индустриалния капитал се обяви против увеличаването на минималната работна заплата и предложени начин за ръст на пенсиите от догодина. От становището, изпратено до медиите, става ясно, че организацията настоява за свиване на "несправедливо" високия коефициент на намаляване на пенсиите от първия стълб за хората, които имат допълнително пенсионно осигуряване.

Според асоциацията, в бюджета за догодина трябва да се продължат мерките за подкрепа на заетостта, както и за повече инвестиции в образование, здравеопазване и други ключови за страната сектори.

✓ АИКБ с препоръки за държавния бюджет през 2021 г.

От Асоциацията посочват 7 сфери, на които трябва да се обърне внимание

Асоциация на индустриалния капитал в България с препоръки за държавния бюджет за 2021 г.

От АИКБ смятат, че трябва да се осигурят средства за подобряване на бизнес средата, за противодействие на последиците от кризата, създадена от пандемията COVID-19 и последвалата икономическа криза, както и възможности за осигуряване на икономически растеж на България.

ADVERTISING

Според АИКБ най-мрачните прогнози за срив на БВП в диапазона минус 7,1% – минус 8,5% няма да се сбъднат. АИКБ прогнозира спад на БВП за 2020 при различните сценарии от – 3,5% до – 5,5%. От Асоциацията обаче смятат, че икономиката ни няма да се възстанови бързо и по-скоро БВП през 2021 г. също ще е под нивото на 2019 г.

Според АИКБ основните политики, на които трябва да се обърне особено внимание и да се осигури необходимото финансиране в Бюджет 2021 г., са политиките, свързани с „Човешките ресурси“, „Образованието, науката и култура“, „Здравеопазване“, „Енергетиката“, „Водоснабдяване и канализация“, „Сигурност и отбрана“, „Държавно управление и електронно правителство“.

Ето и пълния текст на предложенията:

Законът за държавния бюджет е фундаментална законодателна норма, в която намират отражение възприетите от парламентарното мнозинство и излъченото от него правителство политики в различните сфери на обществено - икономическия живот и по отношение на функционирането на държавния апарат. От тази гледна точка Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) представя своите препоръки към Бюджет 2021 г. и с цел осигуряването в неговата структура на финансирането на политики за подобряване на бизнес средата, политики за противодействие на последиците от кризата, създадена от пандемията COVID-19 и последвалата икономическа криза, както и възможности за осигуряване на икономически растеж на България.

Макар и вече за нас да е ясно, че най-мрачните прогнози за срив на БВП в диапазона минус 7.1% – минус 8,5% няма да се сбъднат (АИКБ прогнозира спад на БВП за 2020 при различните сценарии от – 3,5% до – 5,5%), също така е ясно, че икономиката ни няма да се възстанови бързо и по-скоро БВП през 2021 г. също ще е под нивото на 2019 г. Очакваме тези реалности да са отчетени в проекто-бюджет 2021 поне със същата тежест, като предизборната ситуация.

Според АИКБ основните политики, на които трябва да се обърне особено внимание и да се осигури необходимото финансиране в Бюджет 2021 г., са:

1. Политики, свързани с човешките ресурси.

Данните на Националния статистически институт (НСИ) ясно показват, че безработицата в България върви устойчиво нагоре, а заетостта спада все по-осезаемо.

България е на трето място в ЕС (след Словакия и Хърватия) по ръст на безработицата в резултат на коронакризата.

Прилагането на мярката за изплащане на средства за запазване на заетостта на работници и служители (мярката 60/40) смекчи нарастването на безработицата и частично предотврати закриването на работни места и съкращаването на заети лица. Трябва да отбележим, обаче, че изработването на антикризисно законодателство за запазване на заетостта се забави. Дизайнът на мярката 60/40 не беше приет след обществен консенсус и широко обществено обсъждане и в първоначалния му вид стана причина през април България да стане европейски лидер по загуба на постоянни работни места в ЕС, за която опасност АИКБ своевременно предупреди. В допълнение, редица двусмислени и сбъркани текстове се налагаше да бъдат тълкувани и коригирани „в движение“.

АИКБ апелира за изработване на постоянно действащо антикризисно законодателство за подкрепа на заетостта и доходите в българската икономика, което да е обсъдено и прието с обществен консенсус и което да се активира автоматично при настъпване на кризи водещи до нарастването на безработицата и да противодейства на закриването на работни места и съкращаването на наети.

Предвид бавното възстановяване на икономиката от наложените принудителни мерки и евентуално продължаващо разпространение на COVID-19 в България е необходимо държавата да продължи подкрепата си за засегнатите сектори чрез удължаване на мярката за подкрепа на заетостта и доходите на работници и служители и през 2021 г., като в Бюджет 2021 трябва да бъдат предвидени съответните средства. Заедно с това трябва да се разработят и други механизми на подкрепа на затруднените предприятия, които да поощряват бенефициентите да прилагат собствени програми и действия за възстановяване и растеж на компаниите, а не просто привикване към постоянна държавна субсидия.

Увеличеният брой на безработни лица с ниска или без никаква квалификация е възможност по-лесно да бъде извършена предстоящата трансформация на българската икономика в посока увеличаване на дела на отраслите с висока добавена стойност и намаляване на дела на нископроизводителните, ресурсоемки и с ниска добавена стойност отрасли, което може да бъде осъществено с квалификация и преквалификация на работната сила, за което също трябва да бъдат предвидени средства в Бюджет 2021. В тази връзка, АИКБ отново настоява за увеличение на средствата за активни политики за насърчаване на заетостта чрез Националния план за действие по заетостта.

АИКБ се обявява против увеличаването на минималната работна заплата за страната в период на криза и ръст на безработицата. Административно увеличение на МРЗ, класовете, МОД и неадекватната на икономиката и производителността на труда политика по доходите като цяло водят до „посивяване“ на трудовите правоотношения, намаляване на заетостта и невъзможност за допълнително нарастване на БВП.

АИКБ отново се обявява срещу продължаващото вменияване на несвойствени за бизнеса социални разходи, ощетяващи предприятията и работещите реалния сектор като например:

Заплащането от предприятията на първите три дни от обезщетенията за временна нетрудоспособност;
Заплащането от предприятията на отпуск за времето на ползване на отпуск по майчинство – „отпуск за отпуск“;
Допълнителното възнаграждение за прослужено време, т. нар. „класове“, определяни административно от МС и нарушаващо принципа „равно възнаграждение за равен труд“.

АИКБ настоява да бъде намален несправедливо високият коефициент на редукия на пенсиите от първия стълб за хората, които се осигуряват и във втория стълб, което да бъде отразено в бюджета на ДОО, а от там - и в общия държавен бюджет. Предвид размера на невнесените осигуровки в ДОО като отсъстващ принос, редукията на „първата пенсия“ не трябва да бъде по-голяма от 6-7 процента, а в момента тя е около 20 процента. Редукията, особено в този висок размер, действа изключително негативно на мотивацията на хората за осигуряване върху пълния размер на доходите им, за спестявания в капиталовите стълбове и като цяло ограничава растежа и влошава перспективата.

АИКБ разбира и подкрепя предоставянето на подпомагане, но само на наистина нуждаещите се, при конкретни, ясни и обективни правила. От тази гледна точка, се обявява против анонсираните намерения за увеличение на пенсиите по начин, изкривяващ връзката с осигурителния принос; за предоставяне на помощи за всички деца, включително на тези, от заможни семейства, както и други мерки за подкрепа, която не е социално и икономически обоснована. 2021 г. ще е напрегната в бюджетно отношение година, поради непредвидимото развитие на пандемията, задържащо икономическото развитие и финансирането през държавния бюджет трябва да се планира с подчертан приоритет към реалните, обосновани потребности.

2. Политики в област „Енергетика“.

АИКБ многократно предупреждаваше, че при настоящите трудности в генерацията на електроенергия от въглища и скъпите емисионни квоти, ако и допълнително се създават условия за концентрация, респективно - контролирано ограничено предлагане, пазарът ще изпитва хроничен недостиг на електроенергия, а цените ще са лесно манипулируеми. При това, концентрацията не се изразява в съществуването на един борсов оператор, нито в законовото изискване за реализация изцяло през борсата – все манипулативни тези, периодично изтъкване от заинтересовани среди. Концентрацията е в резултат на доминиращото предлагане на електроенергия от държавните дружества, координирани в структурата на управление на Български енергиен холдинг ЕАД. Ръководството на това дружество реализира държавната политика в областта на енергетиката, акцентирайки на стратегически цели и мерки за постигането им, осъществявани впоследствие от оперативното ръководство на съответното дъщерно дружество. Следователно, АИКБ настоява за ясна и обществено защитена управленска програма по всяка от следните теми:

- Развитие на въгледобива в Маришки басейн;
- Развитие на ядрената електроенергетика;
- Развитие на въглищната електроенергетика;
- Развитие на алтернативни енергийни мощности и системи за съхранение;
- Ангажираност и политики на предлагане на електроенергия на пазара на електроенергия, с цел обезпечаване на прозрачност, ликвидност и постигане на свободни пазарни цени;
- Развитие на електропреносната мрежа и постигане на пълноценен интегритет с общия европейски пазар;
- Ангажираност и политики на предлагане на природен газ;
- Развитие на газопреносната система и съхранението на природен газ.

Естествено, реализацията на такива политики изисква не само държавен корпоративен ресурс, но и бюджетен такъв, следователно, трябва да намери своето място при разработването и на държавния бюджет.

АИКБ настоява за прекратяване на:

неправомерната държавна помощ, която се дава на "Ей и Ес – ЗС Марица изток 1" и "Контур Глобал Марица изток 3" по сключените дългосрочни договори за производство и изкупуване на електрическа енергия по преференциални цени и въвеждане на т.н. капацитетен механизъм и тръжна процедура за осигуряване на сигурността на електроенергийната система на България.

всички ненотифицирани държавни помощи в енергетиката, в т.ч. към държавни мини и топлоцентрали и участие на всички производители, желаещи да получават такива помощи в адекватни тръжни процедури и/или поемане на ясни ангажименти за реализация на програми, които да адресират натрупаните проблеми и да аргументират решения и планове за развитие. Всяка привилегированост – било на база собственост, на географски принцип или въз основа на социални политики, неминуемо води до съществени деформации на пазара. Това с особена сила важи за прилагането на временни мерки, единствената цел на които е отлагане на непопулярни, но неизбежни решения.

3. Политики в област „Водоснабдяване и канализация“.

Водната криза в гр. Перник, както и потенциално задаващите се водни кризи в други части на страната показват, че секторът спешно се нуждае от реформиране. Целевото отделяне на средства от Държавния бюджет за реализацията на конкретни ВиК проекти и капитализацията на държавния ВиК холдинг не е достатъчно за гарантирането на стабилността на сектора и постигане на реална „стойност на вложените средства“. Необходимо е да бъдат заложили конкретни мерки за повишаване ефективността и ефикасността на ВиК дружествата чрез стриктното прилагане на Закона за публичните предприятия, актуализиране на „Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България 2014-2023 г“, изготвянето на секторен Закон за ВиК, както и привличането на частния сектор в предоставянето на ВиК услугите чрез различни форми на публично-частно партньорство,

Основните държавни органи, имащи отношение към ВиК сектора – МРРБ, МОСВ, КЕВР и МФ следва да обединят усилията си за подкрепа на сектора и изготвянето и прилагането на конкретна стратегия за дългосрочното му финансиране, с цел подобряване на предоставяните услуги, привличането на частни инвеститори и покриване на европейските норми и изисквания.

Създаването на обща управленска визия за развитие на сектора е повече от необходимо и с оглед на факта, че през 2022 г. започва да тече следващия регулаторен период 2022-2026, за който ВиК дружествата трябва да предвидят конкретни инвестиции и цели, постигането на които неминуемо ще доведе до повишаване на цената на ВиК услугите. Ето защо е жизнено важно да бъдат разработени конкретни механизми, които да гарантират, че повишаването на цената на услугата ще доведе и до подобряване на нейното качество.

4. Политики в област „Образование, наука и култура“.

АИКБ обръща внимание, че една от областите, където пандемията нанесе особени щети, е образованието, като нанесените поражения имат най-различен характер. Във връзка с този безспорен факт, АИКБ предлага да бъдат разработени компенсационни мерки и програми за подобряване на качеството на образованието, особено що се отнася до средното професионално и висшето техническо образование, но без да се подминават някои направления и специалности. Тези компенсационни мерки и програми, които е силно препоръчително да бъдат разработени заедно със социалните партньори, трябва да бъдат обезпечени с адекватно бюджетно финансиране.

Образованието и научните изследвания с фундаментален и приложен характер са недофинансиран сектор. Акцентът в разходването на допълнителното финансиране следва да е насочен не само в увеличение на учителските заплати и издръжката на образователните институции, а приоритетно към развитие на техническите университети, професионалното образование, приложните научни изследвания, „защитените“ професии и тези с очакван недостиг на пазара на труда и държавни стипендии, с ангажимент за реализация на студентите в страната.

България се нуждае от кадри с добро образование по търсените от работодателите професии. Все още системата на висшето образование „произвежда“ кадри с квалификация, която не е търсена от пазара на труда и „свръх квалифицираните“ кадри с висше образование работят на работни места, които имат по-ниски образователни и квалификационни изисквания.

Реформата в сферата на образованието следва да се подкрепи и ускори, поради което АИКБ настоява за предвиждане на съответните средства и механизми в Бюджет 2021 за:

Продължаване на поетапното съкращаване на план-приема във висшите училища, финансиран от държавния бюджет до 50% от числеността на завършващите средно образование, и привеждането му в тясно съответствие с потребностите на пазара на труда;

Промяна на системата на финансиране на висшето образование и въвеждане на ангажимент за работа в страната за определен период на завършилите студенти – държавна поръчка;

Осъвременяване на учебните планове и програми и съкращаване на обучението по остарели и ненужни учебни дисциплини, както и намаляване на срока на обучение в бакалавърска степен до 3 години, при запазване на размера на финансирането;

Стипендии за обучение на студенти и ученици по дефицитни и непривлекателни професии, търсени на пазара на труда; Обвързване на докторантските стипендии с оценка на напредъка на работата им на всеки шест месеца и повишаване размера на стипендиите;

Въвеждане на облекчени и приложими на практика договори за обучение чрез работа;

Засилване на работата със семействата и децата от ранна възраст за привличане на техния интерес към технически и природоматематически специалности – включително посредством извънкласни кръжочни и други форми; Съкращаване на срока на средното образование до 11 клас посредством оптимизиране на учебните програми и скъсяване на ненужно дългите летни ваканции;

Въвеждане на задължителна матура по математика при завършване на средно образование;

Въвеждане на задължителна лятна практика за учениците от 8 да 11 клас, особено на тези, включени в професионално образование;

Ползване на възможностите на кариерно ориентиране, менторство и наставничество.

АИКБ би подкрепила ръст на средствата за наука и култура, като очаква те да бъдат разходвани ефективно и ефикасно.

Лавинообразно нарастващата функционална неграмотност сред младите поколения налага да се предвидят съответни средства и механизми за финансиране на политики за популяризиране на четенето.

5. Политики в област „Здравеопазване“.

АИКБ препоръчва в Бюджет 2021 да се включат разчети, които недвусмислено да показват развитие и реализация на конкретни реформи в здравноосигурителната система.

АИКБ смята, че заплащането на извършените здравни услуги трябва да е функция на резултатите.

АИКБ препоръчва увеличаване на дела на разходите за превенция и профилактика за сметка на дела на разходите за болнична медицинска помощ и разходите за медикаменти. Пледира за въвеждането на модел, при който стремежът и акцентът е хората да не се разболяват, да се улавят в ранен стадий отклоненията, а не да се печели от лекуване на скъпоструващи тежки заболявания, когато за успешно лечение е станало вече непоправимо късно. Изказва своята загриженост за продължаващото влошаване на качеството на здравните услуги и за продължаващото изтичане на кадри извън страната.

В период на здравна пандемия трябва да се използват всички възможности за ефективност и ефикасност на разходите за здравеопазване и оптимизиране на здравната система, така че същата да е подготвена за адекватна реакция и

противодействие на предстоящите здравни кризи, в това число осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд и адекватни и конкурентни възнаграждения на медицинския персонал.

6. Политики в област „Сигурност и отбрана“.

АИКБ се обявява категорично за намаляване на разходите за сектор „Вътрешен ред и сигурност“ както като абсолютна стойност, така и като относителен дял спрямо БВП и спрямо общата сума на бюджетните разходи и превеждането на този дял в съответствие със средноевропейските стойности.

Настоява за редуция на бюджетите на първостепенните разпоредители в сектор „Вътрешен ред и сигурност“, предвид неизвършените реформи в сектора, които рефлектират в доказано неефективни и неефикасни разходи.

Отбелязваме, че през миналата година, България стана рекордьор в световен мащаб по ръст на разходите за въоръжаване според Стокхолмския международен институт за изследване на проблемите на мира (Stockholm International Peace Research Institute - SIPRI). Действително, това е резултат от влиянието на една единствена сделка върху статистиката, но би било целесъобразно ако темпът на харченето на пари за оръжия се забави, поне докато трае възстановяването от икономическите последици от пандемията.

7. Политики в област „Държавно управление и електронно правителство“.

АИКБ отбелязва, че изминалата година доказва важността на електронните публични услуги и нуждата от функциониращо електронно управление в т.ч. на правителство и показва, че на практика обхватът на електронните услуги е ограничен, въпреки постоянно отделяните средства за целта. АИКБ настоява за формулиране и финансиране на политики за въвеждането на електронно правосъдие, електронно здравеопазване, електронно образование, киберсигурност, цифровизация на кадастъра, изграждане на единна входна точка за подаване на годишните финансови отчети, издаване на нови лични документи, съдържащи квалифициран електронен подпис и въвеждането на национални схеми за електронна идентификация и т.н., както и за изпълнението на „пътната карта“ с фиксирани в нея конкретни дейности, изпълнители, отговорни институции и срокове за реализирането им.

Несъмнено внедряването на електронни услуги и създаването на функциониращо електронно правителство ще намали административната тежест на бизнеса и гражданите, ще ограничи корупцията и ще намали персонала в държавната администрация. Цели, които всяко правителство си поставя при изготвянето на държавния бюджет за следващата година и които повече от две десетилетия не са постигнати.

АИКБ би подкрепила реструктурирането и редуцирането на бюджетите на министерствата и ведомствата - нещо повече, смятаме, че в издръжката на държавната и общинските системи и администрация има резерви, които могат да бъдат използвани. Настояваме за адекватен функционален анализ – убедени сме, че това ще аргументира предприемането на рационални мерки за закриване на държавни структури с отпаднали, дублирани или затихващи функции.

АИКБ смята, че правителството трябва да положи още по-големи усилия за засилване и развиване на прилагането на програмното бюджетно финансиране. Увеличението на финансирането за бюджетните разпоредители (особено за заплати на държавната администрация) трябва да бъде еднозначно свързано с постигането на определени цели и конкретни резултати. Именно добре структурираните програмни бюджети на министерствата и ведомствата са гаранцията за ефективност на бюджетните разходи.

АИКБ продължава убедено и последователно да подкрепя данъчната стабилност при запазване на равнищата на данъчните ставки и на равнищата на осигурителните вноски за 2021 година. Оценяваме данъчната стабилност и предвидимост като един от основните фактори за насърчване на инвестициите и за осигуряване на условия за икономически растеж.

В същото време, АИКБ препоръчва в разходната част на Бюджет 2021 да бъдат предвидени капиталови разходи, които осигурят завършването на започнати в текущата и предходните години проекти и средства за бързо разплащане с бизнеса. Трябва да бъдат предвидени и буфери, които да бъдат използвани при реализирането на мерки за запазване на работните места и за подкрепа на успешните предприятия, пострадали от кризата, намаляване на негативните ефекти от кризата и недопускане на прекомерен бюджетен дефицит, който да ни отдалечи от еврозоната.

АИКБ апелира за ефективно управление на държавния дълг. Емитирането на нов държавен дълг, макар и формално аргументирано с тезата за покриване на дефицити, реално трябва да е съобразено с възможностите на българската икономика при ясно заявен приоритет – финансиране на мерки и инвестиции, които ще повишат конкурентоспособността и противодействат на икономическата криза, а не за предизборни социални плащания и помощи.

Investor.bg

✓ АИКБ иска запазване на данъчните ставки и нива на осигуровките в Бюджет 2021

Държавата да продължи подкрепата си за засегнатите сектори чрез удължаване на мярката за подкрепа на заетостта и доходите, настояват от организацията

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) продължава да подкрепя данъчната стабилност при запазване на равнищата на данъчните ставки и на равнищата на осигурителните вноски за 2021 година. В същото време препоръчва в разходната част на Бюджет 2021 да бъдат предвидени капиталови разходи, които осигурят завършването на започнати в текущата и предходните години проекти и средства за бързо разплащане с бизнеса.

Това посочват от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) в своите препоръки към Бюджет 2021 г.

Трябва да бъдат предвидени и буфери, които да бъдат използвани реализирането на мерки за запазване на работните места и за подкрепа на успешните предприятия, пострадали от кризата, намаляване на негативните ефекти от кризата и недопускане на прекомерен бюджетен дефицит, който да ни отдалечи от еврозоната.

АИКБ апелира за ефективно управление на държавния дълг. Емитирането на нов държавен дълг, макар и формално аргументирано с тезата за покриване на дефицити, реално трябва да е съобразено с възможностите на българската икономика при ясно заявен приоритет – финансиране на мерки и инвестиции, които ще повишат конкурентоспособността и противодействат на икономическата криза, а не за предизборни социални плащания и помощи.

Макар и вече за нас да е ясно, че най-мрачните прогнози за срив на БВП в диапазона минус 7,1% – минус 8,5% няма да се сбъднат (АИКБ прогнозира спад на БВП за 2020 при различните сценарии от – 3,5% до – 5,5%), също така е ясно, че икономиката ни няма да се възстанови бързо и по-скоро БВП през 2021 г. също ще е под нивото на 2019 г. Очакваме тези реалности да са отчетени в проектобюджет 2021 поне със същата тежест, като предизборната ситуация, посочва се в позицията на индустриалците.

От асоциацията апелират за изработване на постоянно действащо антикризисно законодателство за подкрепа на заетостта и доходите в българската икономика, което да е обсъдено и прието с обществен консенсус и което да се активира автоматично при настъпване на кризи водещи до нарастването на безработицата и да противодейства на закриването на работни места и съкращаването на наети.

Предвид бавното възстановяване на икономиката от наложените принудителни мерки и евентуално продължаващо разпространение на COVID-19 в България е необходимо държавата да продължи подкрепата си за засегнатите сектори чрез удължаване на мярката за подкрепа на заетостта и доходите на работници и служители и през 2021 г., като в Бюджет 2021 трябва да бъдат предвидени съответните средства. Заедно с това трябва да се разработят и други механизми на подкрепа на затруднените предприятия, които да поощряват бенефициентите да прилагат собствени програми и действия за възстановяване и растеж на компаниите, а не просто привикване към постоянна държавна субсидия.

АИКБ отново настоява за увеличение на средствата за активни политики за насърчаване на заетостта чрез Националния план за действие по заетостта.

Работодателската организация се обявява против увеличаването на минималната работна заплата за страната в период на криза и ръст на безработицата. Административно увеличение на МРЗ, класовете, МОД и неадекватната на икономиката и производителността на труда политика по доходите като цяло водят до „посивяване“ на трудовите правоотношения, намаляване на заетостта и невъзможност за допълнително нарастване на БВП.

От асоциацията са срещу продължаващото вменяване на несвойствени за бизнеса социални разходи, ощетяващи предприятията и работещите реалния сектор като например:

Заплащането от предприятията на първите три дни от обезщетенията за временна нетрудоспособност; Заплащането от предприятията на отпуск за времето на ползване на отпуск по майчинство – „отпуск за отпуск“; Допълнителното възнаграждение за прослужено време, т. нар. „класове“, определяни административно от МС и нарушаващо принципа „равно възнаграждение за равен труд“.

АИКБ настоява да бъде намален „несправедливо високия коефициент на редукция“ на пенсиите от първия стълб за хората, които се осигуряват и във втория стълб, което да бъде отразено в бюджета на ДОО, а от там - и в общия държавен бюджет. Предвид размера на невнесените осигуровки в ДОО като отсъстващ принос, редукцията на „първата пенсия“ не трябва да бъде по-голяма от 6-7 процента, а в момента тя е около 20 процента. Редукцията, особено в този висок размер, действа изключително негативно на мотивацията на хората за осигуряване върху пълния размер на доходите им, за спестявания в капиталовите стълбове и като цяло ограничава растежа и влошава перспективата.

Индустриалците подкрепят предоставянето на подпомагане, но само на наистина нуждаещите се, при конкретни, ясни и обективни правила. От тази гледна точка, се обявява против анонсираните намерения за увеличение на пенсиите по начин, изкривяващ връзката с осигурителния принос; за предоставяне на помощи за всички деца, включително на тези, от заможни семейства, както и други мерки за подкрепа, която не е социално и икономически обоснована. 2021 г. ще е напрегната в бюджетно отношение година, поради непредвидимото развитие на пандемията, задържащо икономическото развитие и финансирането през държавния бюджет трябва да се планира с подчертан приоритет към реалните, обосновани потребности.

АИКБ препоръчва в Бюджет 2021 да се включат разчети, които недвусмислено да показват развитие и реализация на конкретни реформи в здравноосигурителната система. От асоциацията смятат, че заплащането на извършените здравни услуги трябва да е функция на резултатите.

Business.dir.bg

✓ АИКБ се обяви против увеличаването на минималната заплата и пенсиите догодина

Работодателската организация не очаква бързо възстановяване на икономиката и смята, че това трябва да бъде отчетено в проекта на бюджет за 2021 година

Асоциацията на индустриалния капитал в България /АИКБ/ е против увеличаването на минималната заплата в период на криза и ръст на безработицата, вменяването на бизнеса на несвойствени според организацията социални разходи, сред които е заплащането от предприятията на първите три дни от обезщетенията за временна нетрудоспособност, както и плащането от предприятията на отпуск за времето на ползване на отпуск по майчинство, допълнителното

възнаграждение за прослужено време. Това посочват от работодателската организация в препоръките си към държавния бюджет на България за 2021 г.

АИКБ настоява за намаляване на несправедливо, според организацията, високия коефициент на редукция на пенсиите от първия стълб за хората, които се осигуряват и във втория стълб, което да бъде отразено в бюджета на ДОО, а оттам - и в общия държавен бюджет.

От Асоциацията са против анонсираните намерения за увеличение на пенсиите по начин, изкривяващ според организацията връзката с осигурителния принос, предоставянето на помощи за всички деца, както и други мерки за подкрепа, която не е социално и икономически обоснована. Другите политики, които според АИКБ се нуждаят от осигуряване на необходимото финансиране в Бюджет 2021 г., са в областите "Енергетика", ВиК, "Образование, наука и култура", "Здравеопазване", "Сигурност и отбрана", "Държавно управление и електронно правителство".

АИКБ прогнозира, че икономиката ни няма да се възстанови бързо и очаква по-скоро БВП през 2021 г. също да е под нивото на 2019 г. "Очакваме тези реалности да са отчетени в проектобюджет 2021 поне със същата тежест, като предизборната ситуация".

От Асоциацията изтъкват, че "най-мрачните прогнози за срив на БВП в диапазона минус 7.1 на сто - минус 8,5 на сто" не се очаква да се сбъднат и напомнят, че са прогнозирали спад на БВП за 2020 г. при различните сценарии от минус 3,5 на сто до минус 5,5 на сто.

АИКБ декларира подкрепа за данъчната стабилност при запазване на равнищата на данъчните ставки и на равнищата на осигурителните вноски за 2021 година.

АИКБ препоръчват в разходната част на Бюджет 2021 да бъдат предвидени капиталови разходи, които да осигурят завършването на започнати в текущата и предходните години проекти, и средства за бързо разплащане с бизнеса. Трябва да бъдат предвидени и буфери, които да бъдат използвани за мерки за запазване на работните места и за подкрепа на успешните предприятия, пострадали от кризата, намаляване на негативните ефекти от кризата и недопускане на прекомерен бюджетен дефицит, който да ни отдалечи от еврозоната.

АИКБ апелира за ефективно управление на държавния дълг. "Емитирането на нов държавен дълг, макар и формално аргументирано с тезата за покриване на дефицити, реално трябва да е съобразено с възможностите на българската икономика при ясно заявен приоритет - финансиране на мерки и инвестиции, които ще повишат конкурентоспособността и ще противодействат на икономическата криза, а не за предизборни социални плащания и помощи", изтъкват от организацията.

Според АИКБ няколко са основните политики, на които трябва да се обърне особено внимание и да се осигури необходимото финансиране в Бюджет 2021 г. Сред тях са свързаните с човешките ресурси. От организацията искат изработване на постоянно действащо антикризисно законодателство за подкрепа на заетостта и доходите в българската икономика. Според АИКБ е необходимо държавата да продължи подкрепата си за засегнатите сектори чрез удължаване на мярката за подкрепа на заетостта и доходите на работници и служители и през 2021 г., като в Бюджет 2021 трябва да бъдат предвидени съответните средства. Трябва да се разработят и други механизми на подкрепа на затруднените предприятия, които да поощряват бенефициентите да прилагат собствени програми и действия за възстановяване и растеж на компаниите.

[В. Банкеръ](#)

✓ АИКБ: Новият държавен заем не трябва да се ползва за предизборни социални плащания

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) представи своите препоръки към Бюджет 2021.

Работодателската организация очаква, че най-мрачните прогнози за срив на БВП в диапазона минус 7.1% – минус 8,5% няма да се сбъднат. АИКБ прогнозира свиване на икономиката от – 3,5% до – 5,5%. Въпреки това бизнесът отчита, че икономиката ни няма да се възстанови бързо и по-скоро БВП през 2021 г. също ще е под нивото на 2019 година.

"Очакваме тези реалности да са отчетени в проекто-бюджет 2021 поне със същата тежест, като предизборната ситуация", заявяват от асоциацията.

АИКБ апелира за изработване на постоянно действащо антикризисно законодателство за подкрепа на заетостта и доходите в българската икономика, което да е обсъдено и прието с обществен консенсус и което да се активира автоматично при настъпване на кризи водещи до нарастването на безработицата и да противодейства на закриването на работни места и съкращаването на наети.

Също така асоциацията се обявява против увеличаването на минималната работна заплата за страната в период на криза и ръст на безработицата. Според АИКБ административно увеличение на МРЗ, класовете, МОД и неадекватната на икономиката и производителността на труда политика по доходите като цяло водят до „посивяване“ на трудовите правоотношения, намаляване на заетостта и невъзможност за допълнително нарастване на БВП.

Бизнес обединението настоява за прекратяване на неправомерната държавна помощ, която се дава на „Ей и Ес – ЗС Марица изток 1“ и „Контур Глобал Марица изток 3“, известни като "американските централи", както и за всички ненотифицирани държавни помощи в енергетиката, включително към държавни мини и теплоцентрали.

Освен това АИКБ би подкрепила ръст на средствата за наука и култура, като очаква те да бъдат разходвани ефективно и ефикасно.

Асоциацията настоява за запазване на сегашната данъчна система и препоръчва в разходната част на Бюджет 2021 да бъдат предвидени капиталови разходи, които осигурят завършването на започнати в текущата и предходните години проекти и средства за бързо разплащане с бизнеса.

"АИКБ апелира за ефективно управление на държавния дълг. Емитирането на нов държавен дълг, макар и формално аргументирано с тезата за покриване на дефицити, реално трябва да е съобразено с възможностите на българската икономика при ясно заявен приоритет – финансиране на мерки и инвестиции, които ще повишат конкурентоспособността и противодействат на икономическата криза, а не за предизборни социални плащания и помощи", се казва още в препоръките на бизнеса.

News.bg

✓ АИКБ апелира за ефективно управление на държавния дълг

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) представя своите препоръки към Бюджет 2021 г. и с цел осигуряването в неговата структура на финансирането на политики за подобряване на бизнес средата, политики за противодействие на последиците от кризата, създадена от пандемията COVID-19 и последвалата икономическа криза, както и възможности за осигуряване на икономически растеж на България.

Очакванията на работодателската организация са икономиката да не се възстанови бързо и по-скоро БВП през 2021 г. също ще е под нивото на 2019 г. Затова и очакват тези реалности да са отчетени в проекто-бюджет 2021 поне със същата тежест, като предизборната ситуация.

АИКБ продължава убедено и последователно да подкрепя данъчната стабилност и настояват за запазване на равнищата на данъчните ставки и на равнищата на осигурителните вноски за 2021 година.

В същото време, АИКБ препоръчва в разходната част на Бюджет 2021 да бъдат предвидени капиталови разходи, които осигурят завършването на започнати в текущата и предходните години проекти и средства за бързо разплащане с бизнеса. Трябва да бъдат предвидени и буфери, които да бъдат използвани реализирането на мерки за запазване на работните места и за подкрепа на успешните предприятия, пострадали от кризата, намаляване на негативните ефекти от кризата и недопускане на прекомерен бюджетен дефицит, който да ни отдалечи от еврозоната.

АИКБ апелира за ефективно управление на държавния дълг. Емитирането на нов държавен дълг, макар и формално аргументирано с тезата за покриване на дефицити, реално трябва да е съобразено с възможностите на българската икономика при ясно заявен приоритет - финансиране на мерки и инвестиции, които ще повишат конкурентоспособността и противодействат на икономическата криза, а не за предизборни социални плащания и помощи. Според АИКБ основните политики, на които трябва да се обърне особено внимание и да се осигури необходимото финансиране в Бюджет 2021 г., са:

1. *Политики, свързани с човешките ресурси.*

Данните на Националния статистически институт (НСИ) ясно показват, че безработицата в България върви устойчиво нагоре, а заетостта спада все по-осезаемо.

България е на трето място в ЕС (след Словакия и Хърватия) по ръст на безработицата в резултат на коронакризата.

Прилагането на мярката за изплащане на средства за запазване на заетостта на работници и служители (мярката 60/40) смекчи нарастването на безработицата и частично предотврати закриването на работни места и съкращаването на заети лица. Трябва да отбележим, обаче, че изработването на антикризисно законодателство за запазване на заетостта се забави. Дизайнът на мярката 60/40 не беше приет след обществен консенсус и широко обществено обсъждане и в първоначалния му вид стана причина **през април България да стане европейски лидер по загуба на постоянни работни места в ЕС**, за която опасност АИКБ своевременно предупреди. В допълнение, редица двусмислени и сбъркани текстове се налагаше да бъдат тълкувани и коригирани "в движение".

АИКБ апелира за изработване на постоянно действащо **антикризисно законодателство за подкрепа на заетостта и доходите в българската икономика**, което да е обсъдено и прието с обществен консенсус и което да се активира автоматично при настъпване на кризи водещи до нарастването на безработицата и да противодейства на закриването на работни места и съкращаването на наети.

Предвид бавното възстановяване на икономиката от наложените принудителни мерки и евентуално продължаващо разпространение на COVID-19 в България е необходимо държавата да продължи подкрепата си за засегнатите сектори чрез удължаване на мярката за подкрепа на заетостта и доходите на работници и служители и през 2021 г., като в Бюджет 2021 трябва да бъдат предвидени съответните средства. Заедно с това трябва да се разработят и други механизми на подкрепа на затруднените предприятия, които да поощряват бенефициентите да прилагат собствени програми и действия за възстановяване и растеж на компаниите, а не просто привикване към постоянна държавна субсидия.

Увеличеният брой на безработни лица с ниска или без никаква квалификация е възможност по-лесно да бъде извършена предстоящата трансформация на българската икономика в посока увеличаване на дела на отраслите с висока добавена стойност и намаляване на дела на нископроизводителните, ресурсоемки и с ниска добавена стойност отрасли, което може да бъде осъществено с квалификация и преквалификация на работната сила, за което също трябва да бъдат предвидени средства в Бюджет 2021. В тази връзка, АИКБ отново настоява за увеличение на средствата за активни политики за насърчаване на заетостта чрез Националния план за действие по заетостта.

АИКБ се обявява против увеличаването на минималната работна заплата за страната в период на криза и ръст на безработицата. Административно увеличение на МРЗ, класовете, МОД и неадекватната на икономиката и производителността на труда политика по доходите като цяло водят до "посивяване" на трудовите правоотношения, намаляване на заетостта и невъзможност за допълнително нарастване на БВП.

АИКБ отново се обявява срещу продължаващото вменияване на несвойствени за бизнеса социални разходи, ощетяващи предприятията и работещите реалния сектор като например:

- о Заплащането от предприятията на първите три дни от обезщетенията за временна нетрудоспособност;
- о Заплащането от предприятията на отпуск за времето на ползване на отпуск по майчинство - "отпуск за отпуск";
- о Допълнителното възнаграждение за прослужено време, т. нар. "класове", определяни административно от МС и нарушаващо принципа "равно възнаграждение за равен труд".

АИКБ настоява да бъде намален несправедливо високият коефициент на редукия на пенсиите от първия стълб за хората, които се осигуряват и във втория стълб, което да бъде отразено в бюджета на ДОО, а от там - и в общия държавен бюджет. Предвид размера на невнесените осигуровки в ДОО като отсъстващ принос, редукията на "първата пенсия" не трябва да бъде по-голяма от 6-7 процента, а в момента тя е около 20 процента. Редукията, особено в този висок размер, действа изключително негативно на мотивацията на хората за осигуряване върху пълния размер на доходите им, за спестявания в капиталовите стълбове и като цяло ограничава растежа и влошава перспективата.

АИКБ разбира и подкрепя предоставянето на подпомагане, но само на наистина нуждаещите се, при конкретни, ясни и обективни правила. От тази гледна точка, се обявява против анонсираните намерения за увеличение на пенсиите по начин, изкривяващ връзката с осигурителния принос; за предоставяне на помощи за всички деца, включително на тези, от заможни семейства, както и други мерки за подкрепа, която не е социално и икономически обоснована. 2021 г. ще е напрегната в бюджетно отношение година, поради непредвидимото развитие на пандемията, задържащо икономическото развитие и финансирането през държавния бюджет трябва да се планира с подчертан приоритет към реалните, обосновани потребности.

2. *Политики в област "Енергетика".*

АИКБ многократно предупреждаваше, че при настоящите трудности в генерацията на електроенергия от въглища и скъпите емисионни квоти, ако и допълнително се създават условия за концентрация, респективно - контролирано ограничено предлагане, пазарът ще изпитва хроничен недостиг на електроенергия, а цените ще са лесно манипулируеми. При това, концентрацията не се изразява в съществуването на един борсов оператор, нито в законното изискване за реализация изцяло през борсата - все манипулативни тези, периодически изтъкване от заинтересовани среди. Концентрацията е в резултат на доминиращото предлагане на електроенергия от държавните дружества, координирани в структурата на управление на Български енергиен холдинг ЕАД. Ръководството на това дружество реализира държавната политика в областта на енергетиката, акцентирайки на стратегически цели и мерки за постигането им, осъществявани впоследствие от оперативното ръководство на съответното дъщерно дружество. Следователно, **АИКБ настоява за ясна и обществено защитена управленска програма по всяка от следните теми:**

- о Развитие на въгледобива в Маришки басейн;
- о Развитие на ядрената електроенергетика;
- о Развитие на въглищната електроенергетика;
- о Развитие на алтернативни енергийни мощности и системи за съхранение;
- о Ангажираност и политики на предлагане на електроенергия на пазара на електроенергия, с цел обезпечаване на прозрачност, ликвидност и постигане на свободни пазарни цени;
- о Развитие на електропреносната мрежа и постигане на пълноценен интегритет с общия европейски пазар;
- о Ангажираност и политики на предлагане на природен газ;
- о Развитие на газопреносната система и съхранението на природен газ.

Естествено, реализацията на такива политики изисква не само държавен корпоративен ресурс, но и бюджетен такъв, следователно, трябва да намери своето място при разработването и на държавния бюджет.

АИКБ настоява за прекратяване на:

- о **неправомерната държавна помощ, която се дава на "Ей и Ес - ЗС Марица изток 1" и "Контур Глобал Марица изток 3"** по сключените дългосрочни договори за производство и изкупуване на електрическа енергия по преференциални цени и въвеждане на т.н. капацитетен механизъм и тръжна процедура за осигуряване на сигурността на електроенергийната система на България.
- о **всички ненотифицирани държавни помощи в енергетиката**, в т.ч. към държавни мини и топлоцентрали и участие на всички производители, желаещи да получават такива помощи в адекватни тръжни процедури и/или поемане на ясни ангажименти за реализация на програми, които да адресират натрупаните проблеми и да аргументират решения и планове за развитие. Всяка привилегираност - било на база собственост, на географски принцип или въз основа на социални политики, неминуемо води до съществени деформации на пазара. Това с особена сила важи за прилагането на временни мерки, единствената цел на които е отлагане на непопулярни, но неизбежни решения.

3. *Политики в област "Водоснабдяване и канализация".*

Водната криза в гр. Перник, както и потенциално задаващите се водни кризи в други части на страната показват, че секторът спешно се нуждае от реформиране. Целевото отделяне на средства от Държавния бюджет за реализацията на конкретни ВиК проекти и капитализацията на държавния ВиК холдинг не е достатъчно за гарантирането на стабилността на сектора и постигане на реална "стойност на вложените средства". Необходимо е да бъдат заложени конкретни **мерки за повишаване ефективността и ефикасността на ВиК дружествата** чрез стриктното прилагане на Закона за публичните предприятия, актуализиране на "*Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България 2014-2023 г.*", изготвянето на секторен Закон за ВиК, както и привличането на частния сектор в предоставянето на ВиК услугите чрез различни форми на публично-частно партньорство,

Основните държавни органи, имащи отношение към ВиК сектора - МРРБ, МОСВ, КЕВР и МФ следва да обединят усилията си за подкрепа на сектора и изготвянето и прилагането на конкретна стратегия за дългосрочното му финансиране, с цел

подобряване на предоставяните услуги, привличането на частни инвеститори и покриване на европейските норми и изисквания.

Създаването на **обща управленска визия за развитие на сектора** е повече от необходимо и с оглед на факта, че през 2022 г. започва да тече следващия регулаторен период 2022-2026, за който ВиК дружествата трябва да предвидят конкретни инвестиции и цели, постигането на които неминуемо ще доведе до повишаване на цената на ВиК услугите. Ето защо е жизнено важно да бъдат разработени конкретни механизми, които да гарантират, че повишаването на цената на услугата ще доведе и до подобряване на нейното качество.

4. Политики в област "Образование, наука и култура".

АИКБ обръща внимание, че една от областите, където пандемията нанесе особени щети, е образованието, като нанесените поражения имат най-различен характер. Във връзка с този безспорен факт, АИКБ предлага да бъдат разработени компенсационни мерки и програми за подобряване на качеството на образованието, особено що се отнася до средното професионално и висшето техническо образование, но без да се подминават никои направления и специалности. Тези компенсационни мерки и програми, които е силно препоръчително да бъдат разработени заедно със социалните партньори, трябва да бъдат обезпечени с адекватно бюджетно финансиране.

Образованието и научните изследвания с фундаментален и приложен характер са недофинансиран сектор. Акцентът в разходването на допълнителното финансиране следва да е насочен не само в увеличение на учителските заплати и издръжката на образователните институции, а приоритетно към развитие на техническите университети, професионалното образование, приложните научни изследвания, "защитените" професии и тези с очакван недостиг на пазара на труда и държавни стипендии, с ангажимент за реализация на студентите в страната.

България се нуждае от кадри с добро образование по търсените от работодателите професии. Все още системата на висшето образование "произвежда" кадри с квалификация, която не е търсена от пазара на труда и "свръх квалифицираните" кадри с висше образование работят на работни места, които имат по-ниски образователни и квалификационни изисквания.

Реформата в сферата на образованието следва да се подкрепи и ускори, поради което АИКБ настоява за предвиждане на съответните средства и механизми в Бюджет 2021 за:

- о Продължаване на поетапното съкращаване на план-приема във висшите училища, финансиран от държавния бюджет до 50% от числеността на завършващите средно образование, и привеждането му в тясно съответствие с потребностите на пазара на труда;
- о Промяна на системата на финансиране на висшето образование и въвеждане на ангажимент за работа в страната за определен период на завършилите студенти - държавна поръчка;
- о Осъвременяване на учебните планове и програми и съкращаване на обучението по остарели и ненужни учебни дисциплини, както и намаляване на срока на обучение в бакалавърска степен до 3 години, при запазване на размера на финансирането;
- о Стипендии за обучение на студенти и ученици по дефицитни и непривлекателни професии, търсени на пазара на труда;
- о Обвързване на докторантските стипендии с оценка на напредъка на работата им на всеки шест месеца и повишаване размера на стипендиите;
- о Въвеждане на облекчени и приложими на практика договори за обучение чрез работа;
- о Засилване на работата със семействата и децата от ранна възраст за привличане на техния интерес към технически и природоматематически специалности - включително посредством извънкласни кръжочни и други форми;
- о Съкращаване на срока на средното образование до 11 клас посредством оптимизиране на учебните програми и скъсяване на ненужно дългите летни ваканции;
- о Въвеждане на задължителна матура по математика при завършване на средно образование;
- о Въвеждане на задължителна лятна практика за учениците от 8 до 11 клас, особено на тези, включени в професионално образование;
- о Ползване на възможностите на кариерно ориентиране, менторство и наставничество.

АИКБ би подкрепила ръст на средствата за наука и култура, като очаква те да бъдат разходвани ефективно и ефикасно.

Лавинообразно нарастващата функционална неграмотност сред младите поколения налага да се предвидят съответни средства и механизми за финансиране на политики за популяризиране на четенето.

5. Политики в област "Здравеопазване".

АИКБ препоръчва в Бюджет 2021 да се включат разчети, които недвусмислено да показват развитие и реализация на конкретни реформи в здравноосигурителната система.

АИКБ смята, че заплащането на извършените здравни услуги трябва да е функция на резултатите.

АИКБ препоръчва **увеличаване на дела на разходите за превенция и профилактика за сметка на дела на разходите за болнична медицинска помощ и разходите за медикаменти**. Пледира за въвеждането на модел, при който стремежът и акцентът е хората да не се разболяват, да се улавят в ранен стадий отклоненията, а не да се печели от лекуване на скъпоструващи тежки заболявания, когато за успешно лечение е станало вече непоправимо късно. Изказва своята загриженост за продължаващото влошаване на качеството на здравните услуги и за продължаващото изтичане на кадри извън страната.

В период на здравна пандемия трябва да се използват всички възможности за ефективност и ефикасност на разходите за здравеопазване и оптимизиране на здравната система, така че същата да е подготвена за адекватна реакция и

противодействие на предстоящите здравни кризи, в това число осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд и адекватни и конкурентни възнаграждения на медицинския персонал.

6. Политики в област "Сигурност и отбрана".

АИКБ се обявява категорично за намаляване на разходите за сектор "Вътрешен ред и сигурност" както като абсолютна стойност, така и като относителен дял спрямо БВП и спрямо общата сума на бюджетните разходи и превеждането на този дял в съответствие със средноевропейските стойности.

Настоява за редуция на бюджетите на първостепенните разпоредители в сектор "Вътрешен ред и сигурност", предвид неизвършените реформи в сектора, които рефлектират в доказано неефективни и неефикасни разходи.

Отбелязваме, че през миналата година, България стана рекордьор в световен мащаб по ръст на разходите за въоръжаване според Стокхолмския международен институт за изследване на проблемите на мира (Stockholm International Peace Research Institute - SIPRI). Действително, това е резултат от влиянието на една единствена сделка върху статистиката, но **би било целесъобразно ако темпът на харченето на пари за оръжия се забави**, поне докато трае възстановяването от икономическите последици от пандемията.

7. Политики в област "Държавно управление и електронно правителство".

АИКБ отбелязва, че изминалата година доказва важността на **електронните публични услуги и нуждата от функциониращо електронно управление в т.ч. на правителство** и показва, че на практика обхватът на електронните услуги е ограничен, въпреки постоянно отделяните средства за целта. АИКБ настоява за формулиране и финансиране на политики за въвеждането на електронно правосъдие, електронно здравеопазване, електронно образование, киберсигурност, цифровизация на кадастъра, изграждане на единна входна точка за подаване на годишните финансови отчети, издаване на нови лични документи, съдържащи квалифициран електронен подпис и въвеждането на национални схеми за електронна идентификация и т.н., както и за изпълнението на "пътната карта" с фиксирани в нея конкретни дейности, изпълнители, отговорни институции и срокове за реализирането им.

Несъмнено внедряването на електронни услуги и създаването на функциониращо електронно правителство ще намали административната тежест на бизнеса и гражданите, ще ограничи корупцията и ще намали персонала в държавната администрация. Цели, които всяко правителство си поставя при изготвянето на държавния бюджет за следващата година и които повече от две десетилетия не са постигнати.

АИКБ би подкрепила реструктурирането и редуцирането на бюджетите на министерствата и ведомствата - нещо повече, смятаме, че в издръжката на държавната и общинските системи и администрация има резерви, които могат да бъдат използвани. Настояваме за адекватен функционален анализ - убедени сме, че това ще аргументира предприемането на рационални мерки за закриване на държавни структури с отпаднали, дублирани или затихващи функции.

АИКБ смята, че правителството трябва да положи още по-големи усилия за засилване и развиване на прилагането на програмното бюджетно финансиране. Увеличението на финансирането за бюджетните разпоредители (особено за заплати на държавната администрация) трябва да бъде еднозначно свързано с постигането на определени цели и конкретни резултати. Именно добре структурираните програмни бюджети на министерствата и ведомствата са гаранцията за ефективност на бюджетните разходи.

[В. Монитор](#)

✓ Работодатели отново поискаха спиране на държавната помощ за US-тецовете

Работодатели отново поискаха спиране на държавната помощ за двата американски теца в Маришкия басейн по сключените дългосрочни договори за производство и изкупуване на електрическа енергия по преференциални цени. Това пише в препоръки към Бюджет 2021 г. на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).

От работодателската организация се обявява и срещу всички ненотифицирани държавни помощи в енергетиката, в т. ч. към държавни мини и топлоцентрали и участие на всички производители, желаещи да получават такива помощи в адекватни тръжни процедури и/или поемане на ясни ангажименти за реализация на програми, които да адресират натрупаните проблеми и да аргументират решения и планове за развитие. Всяка привилегираност - било на база собственост, на географски принцип или въз основа на социални политики, неминуемо води до съществени деформации на пазара. Това с особена сила важи за прилагането на временни мерки, единствената цел на които е отлагане на непопулярни, но неизбежни решения.

По отношение на политиките в област „Водоснабдяване и канализация“, според АИКБ, водната криза в гр. Перник, както и потенциално задаващите се водни кризи в други части на страната показват, че секторът спешно се нуждае от реформиране. Целевото отделяне на средства от държавния бюджет за реализацията на конкретни ВиК проекти и капитализацията на държавния ВиК холдинг не е достатъчно за гарантирането на стабилността на сектора и постигане на реална „стойност на вложените средства“. Необходимо е да бъдат заложили конкретни мерки за повишаване ефективността и ефикасността на ВиК дружествата чрез стриктното прилагане на Закона за публичните предприятия, актуализиране на „Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България 2014-2023 г“, изготвянето на секторен Закон за ВиК, както и привличането на частния сектор в предоставянето на ВиК услугите чрез различни форми на публично-частно партньорство,

Основните държавни органи, имащи отношение към ВиК сектора – МРРБ, МОСВ, КЕВР и МФ следва да обединят усилията си за подкрепа на сектора и изготвянето и прилагането на конкретна стратегия за дългосрочното му финансиране, с цел подобряване на предоставяните услуги, привличането на частни инвеститори и покриване на европейските норми и изисквания, предлагат още от АИКБ.

Асоциацията на индустриалния капитал се обяви против увеличаването на минималната работна заплата и предложението за ръст на пенсиите от догодина. Освен това от организацията имат редица предложения в сектор образование. Едно от тях е да има задължителна лятна практика за учениците от 8-и до 11-и клас. АИКБ настоява и за намаляване на средствата за отбрана, които заради големите разходи през последните години драстично се отклоняват от средноевропейските нива.

Днес работодателската организация разпространи свои препоръки по сектори към държавния бюджет за 2021 година. Според АИКБ минималната работна заплата за страната не трябва да се увеличава в период на криза и ръст на безработицата.

"Административно увеличение на МРЗ, класовете, МОД и неадекватната на икономиката и производителността на труда политика по доходите като цяло водят до „посивяване“ на трудовите правоотношения, намаляване на заетостта и невъзможност за допълнително нарастване на БВП", подчертават от организацията.

Освен това от АИКБ призовават за изработване на постоянно действащо антикризисно законодателство за подкрепа на заетостта и доходите в българската икономика, което да е обсъдено и прието с обществен консенсус и което да се активира автоматично при настъпване на кризи водещи до нарастването на безработицата и да противодейства на закриването на работни места и съкращаването на наети.

[Off News](#)

✓ АИКБ иска задължителна лятна практика за средношколците и по-малко пари за армията

АИКБ се обяви категорично против увеличаването на минималната работна заплата в условията на криза

АИКБ критикува и политиките за управление на външния дълг.

"Емитирането на нов държавен дълг, макар и формално аргументирано с тезата за покриване на дефицити, реално трябва да е съобразено с възможностите на българската икономика при ясно заявен приоритет – финансиране на мерки и инвестиции, които ще повишат конкурентоспособността и противодействат на икономическата криза, а не за предизборни социални плащания и помощи", заявяват от бизнес асоциацията.

Ето и цялата позиция на работодателската организация:

Законът за държавния бюджет е фундаментална законодателна норма, в която намират отражение възприетите от парламентарното мнозинство и излъченото от него правителство политики в различните сфери на обществено – икономическия живот и по отношение на функционирането на държавния апарат. От тази гледна точка Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) представя своите препоръки към Бюджет 2021 г. и с цел осигуряването в неговата структура на финансирането на политики за подобряване на бизнес средата, политики за противодействие на последиците от кризата, създадена от пандемията COVID-19 и последвалата икономическа криза, както и възможности за осигуряване на икономически растеж на България.

Макар и вече за нас да е ясно, че най-мрачните прогнози за срив на БВП в диапазона минус 7.1% – минус 8,5% няма да се сбъднат (АИКБ прогнозира спад на БВП за 2020 при различните сценарии от – 3,5% до – 5,5%), също така е ясно, че икономиката ни няма да се възстанови бързо и по-скоро БВП през 2021 г. също ще е под нивото на 2019 г. Очакваме тези реалности да са отчетени в проекто-бюджет 2021 поне със същата тежест, като предизборната ситуация.

Според АИКБ основните политики, на които трябва да се обърне особено внимание и да се осигури необходимото финансиране в Бюджет 2021 г., са:

Политики, свързани с човешките ресурси.

Данните на Националния статистически институт (НСИ) ясно показват, че безработицата в България върви устойчиво нагоре, а заетостта спада все по-осезаемо.

България е на трето място в ЕС (след Словакия и Хърватия) по ръст на безработицата в резултат на коронакризата.

Прилагането на мярката за изплащане на средства за запазване на заетостта на работници и служители (мярката 60/40) смекчи нарастването на безработицата и частично предотврати закриването на работни места и съкращаването на заети лица. Трябва да отбележим, обаче, че изработването на антикризисно законодателство за запазване на заетостта се забави. Дизайнът на мярката 60/40 не беше приет след обществен консенсус и широко обществено обсъждане и в първоначалния му вид стана причина през април България да стане европейски лидер по загуба на постоянни работни места в ЕС, за която опасност АИКБ своевременно предупреди. В допълнение, редица двусмислени и сбъркани текстове се налагаше да бъдат тълкувани и коригирани „в движение“.

АИКБ апелира за изработване на постоянно действащо антикризисно законодателство за подкрепа на заетостта и доходите в българската икономика, което да е обсъдено и прието с обществен консенсус и което да се активира автоматично при настъпване на кризи водещи до нарастването на безработицата и да противодейства на закриването на работни места и съкращаването на наети.

Предвид бавното възстановяване на икономиката от наложените принудителни мерки и евентуално продължаващо разпространение на COVID-19 в България е необходимо държавата да продължи подкрепата си за засегнатите сектори чрез удължаване на мярката за подкрепа на заетостта и доходите на работници и служители и през 2021 г., като в Бюджет 2021 трябва да бъдат предвидени съответните средства. Заедно с това трябва да се разработят и други механизми на подкрепа на затруднените предприятия, които да поощряват бенефициентите да прилагат собствени програми и действия за възстановяване и растеж на компаниите, а не просто привикване към постоянна държавна субсидия.

Увеличеният брой на безработни лица с ниска или без никаква квалификация е възможност по-лесно да бъде извършена предстоящата трансформация на българската икономика в посока увеличаване на дела на отраслите с висока добавена

стойност и намаляване на дела на нископроизводителните, ресурсоемки и с ниска добавена стойност отрасли, което може да бъде осъществено с квалификация и преквалификация на работната сила, за което също трябва да бъдат предвидени средства в Бюджет 2021. В тази връзка, АИКБ отново настоява за увеличение на средствата за активни политики за насърчаване на заетостта чрез Националния план за действие по заетостта.

АИКБ се обявява против увеличаването на минималната работна заплата за страната в период на криза и ръст на безработицата. Административно увеличение на МРЗ, класовете, МОД и неадекватната на икономиката и производителността на труда политика по доходите като цяло водят до „посивяване“ на трудовите правоотношения, намаляване на заетостта и невъзможност за допълнително нарастване на БВП.

АИКБ отново се обявява срещу продължаващото вменияване на несвойствени за бизнеса социални разходи, ощетяващи предприятията и работещите реалния сектор като например:

Заплащането от предприятията на първите три дни от обезщетенията за временна нетрудоспособност; Заплащането от предприятията на отпуск за времето на ползване на отпуск по майчинство – „отпуск за отпуск“; Допълнителното възнаграждение за прослужено време, т. нар. „класове“, определяни административно от МС и нарушаващо принципа „равно възнаграждение за равен труд“.

АИКБ настоява да бъде намален несправедливо високият коефициент на редукация на пенсиите от първия стълб за хората, които се осигуряват и във втория стълб, което да бъде отразено в бюджета на ДОО, а от там – и в общия държавен бюджет. Предвид размера на невнесените осигуровки в ДОО като отсъстващ принос, редукацията на „първата пенсия“ не трябва да бъде по-голяма от 6-7 процента, а в момента тя е около 20 процента. Редукацията, особено в този висок размер, действа изключително негативно на мотивацията на хората за осигуряване върху пълния размер на доходите им, за спестявания в капиталовите стълбове и като цяло ограничава растежа и влошава перспективата.

АИКБ разбира и подкрепя предоставянето на подпомагане, но само на наистина нуждаещите се, при конкретни, ясни и обективни правила. От тази гледна точка, се обявява против анонсираните намерения за увеличение на пенсиите по начин, изкривяващ връзката с осигурителния принос; за предоставяне на помощи за всички деца, включително на тези, от заможни семейства, както и други мерки за подкрепа, която не е социално и икономически обоснована. 2021 г. ще е напрегната в бюджетно отношение година, поради непредвидимото развитие на пандемията, задържащо икономическото развитие и финансирането през държавния бюджет трябва да се планира с подчертан приоритет към реалните, обосновани потребности.

Политики в област „Енергетика“.

АИКБ многократно предупреждаваше, че при настоящите трудности в генерацията на електроенергия от въглища и скъпите емисионни квоти, ако и допълнително се създават условия за концентрация, респективно – контролирано ограничено предлагане, пазарът ще изпитва хроничен недостиг на електроенергия, а цените ще са лесно манипулируеми. При това, концентрацията не се изразява в съществуването на един борсов оператор, нито в законното изискване за реализация изцяло през борсата – все манипулативни тези, периодически изтъкване от заинтересовани среди. Концентрацията е в резултат на доминиращото предлагане на електроенергия от държавните дружества, координирани в структурата на управление на Български енергиен холдинг ЕАД. Ръководството на това дружество реализира държавната политика в областта на енергетиката, акцентирайки на стратегически цели и мерки за постигането им, осъществявани впоследствие от оперативното ръководство на съответното дъщерно дружество. Следователно, АИКБ настоява за ясна и обществено защитена управленска програма по всяка от следните теми:

- Развитие на въгледобива в Маришки басейн;
- Развитие на ядрената електроенергетика;
- Развитие на въглищната електроенергетика;
- Развитие на алтернативни енергийни мощности и системи за съхранение;
- Ангажираност и политики на предлагане на електроенергия на пазара на електроенергия, с цел обезпечаване на прозрачност, ликвидност и постигане на свободни пазарни цени;
- Развитие на електропреносната мрежа и постигане на пълноценен интегритет с общия европейски пазар;
- Ангажираност и политики на предлагане на природен газ;
- Развитие на газопреносната система и съхранението на природен газ.

Естествено, реализацията на такива политики изисква не само държавен корпоративен ресурс, но и бюджетен такъв, следователно, трябва да намери своето място при разработването и на държавния бюджет.

АИКБ настоява за прекратяване на:

неправомерната държавна помощ, която се дава на „Ей и Ес – ЗС Марица изток 1“ и „Контур Глобал Марица изток 3“ по сключените дългосрочни договори за производство и изкупуване на електрическа енергия по преференциални цени и въвеждане на т.н. капацитетен механизъм и тръжна процедура за осигуряване на сигурността на електроенергийната система на България.

всички ненотифицирани държавни помощи в енергетиката, в т.ч. към държавни мини и топлоцентрали и участие на всички производители, желаещи да получават такива помощи в адекватни тръжни процедури и/или поемане на ясни ангажименти за реализация на програми, които да адресират натрупаните проблеми и да аргументират решения и планове за развитие. Всяка привилегированост – било на база собственост, на географски принцип или въз основа на социални политики, неминуемо води до съществени деформации на пазара. Това с особена сила важи за прилагането на временни мерки, единствената цел на които е отлагане на непопулярни, но неизбежни решения.

Политики в област „Водоснабдяване и канализация“.

Водната криза в гр. Перник, както и потенциално задаващите се водни кризи в други части на страната показват, че секторът спешно се нуждае от реформиране. Целевото отделяне на средства от Държавния бюджет за реализацията на конкретни ВиК проекти и капитализацията на държавния ВиК холдинг не е достатъчно за гарантирането на стабилността на сектора и постигане на реална „стойност на вложените средства“. Необходимо е да бъдат заложили конкретни мерки за повишаване ефективността и ефикасността на ВиК дружествата чрез стриктното прилагане на Закона за публичните предприятия, актуализиране на „Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България 2014-2023 г“, изготвянето на секторен Закон за ВиК, както и привличането на частния сектор в предоставянето на ВиК услугите чрез различни форми на публично-частно партньорство, Основните държавни органи, имащи отношение към ВиК сектора – МРРБ, МОСВ, КЕВР и МФ следва да обединят усилията си за подкрепа на сектора и изготвянето и прилагането на конкретна стратегия за дългосрочното му финансиране, с цел подобряване на предоставяните услуги, привличането на частни инвеститори и покриване на европейските норми и изисквания.

Създаването на обща управленска визия за развитие на сектора е повече от необходимо и с оглед на факта, че през 2022 г. започва да тече следващия регулаторен период 2022-2026, за който ВиК дружествата трябва да предвидят конкретни инвестиции и цели, постигането на които неминуемо ще доведе до повишаване на цената на ВиК услугите. Ето защо е жизнено важно да бъдат разработени конкретни механизми, които да гарантират, че повишаването на цената на услугата ще доведе и до подобряване на нейното качество.

Политики в област „Образование, наука и култура“.

АИКБ обръща внимание, че една от областите, където пандемията нанесе особени щети, е образованието, като нанесените поражения имат най-различен характер. Във връзка с този безспорен факт, АИКБ предлага да бъдат разработени компенсационни мерки и програми за подобряване на качеството на образованието, особено що се отнася до средното професионално и висшето техническо образование, но без да се подминават никои направления и специалности. Тези компенсационни мерки и програми, които е силно препоръчително да бъдат разработени заедно със социалните партньори, трябва да бъдат обезпечени с адекватно бюджетно финансиране.

Образованието и научните изследвания с фундаментален и приложен характер са недофинансиран сектор. Акцентът в разходването на допълнителното финансиране следва да е насочен не само в увеличение на учителските заплати и издръжката на образователните институции, а приоритетно към развитие на техническите университети, професионалното образование, приложните научни изследвания, „защитените“ професии и тези с очакван недостиг на пазара на труда и държавни стипендии, с ангажимент за реализация на студентите в страната.

България се нуждае от кадри с добро образование по търсените от работодателите професии. Все още системата на висшето образование „произвежда“ кадри с квалификация, която не е търсена от пазара на труда и „свръх квалифицираните“ кадри с висше образование работят на работни места, които имат по-ниски образователни и квалификационни изисквания.

Реформата в сферата на образованието следва да се подкрепи и ускори, поради което АИКБ настоява за предвиждане на съответните средства и механизми в Бюджет 2021 за:

Продължаване на поетапното съкращаване на план-приема във висшите училища, финансиран от държавния бюджет до 50% от числеността на завършващите средно образование, и привеждането му в тясно съответствие с потребностите на пазара на труда;

Промяна на системата на финансиране на висшето образование и въвеждане на ангажимент за работа в страната за определен период на завършилите студенти – държавна поръчка;

Осъвременяване на учебните планове и програми и съкращаване на обучението по остарели и ненужни учебни дисциплини, както и намаляване на срока на обучение в бакалавърска степен до 3 години, при запазване на размера на финансирането;

Стипендии за обучение на студенти и ученици по дефицитни и непривлекателни професии, търсени на пазара на труда; Обвързване на докторантските стипендии с оценка на напредъка на работата им на всеки шест месеца и повишаване размера на стипендиите;

Въвеждане на облекчени и приложими на практика договори за обучение чрез работа;

Засилване на работата със семействата и децата от ранна възраст за привличане на техния интерес към технически и природоматематически специалности – включително посредством извънкласни кръжочни и други форми;

Съкращаване на срока на средното образование до 11 клас посредством оптимизиране на учебните програми и скъсяване на ненужно дългите летни ваканции;

Въвеждане на задължителна матура по математика при завършване на средно образование;

Въвеждане на задължителна лятна практика за учениците от 8 до 11 клас, особено на тези, включени в професионално образование;

Ползване на възможностите на кариерно ориентиране, менторство и наставничество.

АИКБ би подкрепила ръст на средствата за наука и култура, като очаква те да бъдат разходвани ефективно и ефикасно.

Лавинообразно нарастващата функционална неграмотност сред младите поколения налага да се предвидят съответни средства и механизми за финансиране на политики за популяризиране на четенето.

Политики в област „Здравеопазване“.

АИКБ препоръчва в Бюджет 2021 да се включат разчети, които недвусмислено да показват развитие и реализация на конкретни реформи в здравноосигурителната система.

АИКБ смята, че заплащането на извършените здравни услуги трябва да е функция на резултатите.

АИКБ препоръчва увеличаване на дела на разходите за превенция и профилактика за сметка на дела на разходите за болнична медицинска помощ и разходите за медикаменти. Пледира за въвеждането на модел, при който стремежът и акцентът е хората да не се разболяват, да се уловят в ранен стадий отклоненията, а не да се печели от лекуване на скъпоструващи тежки заболявания, когато за успешно лечение е станало вече непоправимо късно. Изказва своята загриженост за продължаващото влошаване на качеството на здравните услуги и за продължаващото изтичане на кадри извън страната.

В период на здравна пандемия трябва да се използват всички възможности за ефективност и ефикасност на разходите за здравеопазване и оптимизиране на здравната система, така че същата да е подготвена за адекватна реакция и противодействие на предстоящите здравни кризи, в това число осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд и адекватни и конкурентни възнаграждения на медицинския персонал.

Политики в област „Сигурност и отбрана“.

АИКБ се обявява категорично за намаляване на разходите за сектор „Вътрешен ред и сигурност“ както като абсолютна стойност, така и като относителен дял спрямо БВП и спрямо общата сума на бюджетните разходи и превеждането на този дял в съответствие със средноевропейските стойности.

Настоява за редукция на бюджетите на първостепенните разпоредители в сектор „Вътрешен ред и сигурност“, предвид неизвършените реформи в сектора, които рефлектират в доказано неефективни и неефикасни разходи.

Отбелязваме, че през миналата година, България стана рекордьор в световен мащаб по ръст на разходите за въоръжаване според Стокхолмския международен институт за изследване на проблемите на мира (Stockholm International Peace Research Institute – SIPRI). Действително, това е резултат от влиянието на една единствена сделка върху статистиката, но би било целесъобразно ако темпът на харченето на пари за оръжия се забави, поне докато трае възстановяването от икономическите последици от пандемията.

Политики в област „Държавно управление и електронно правителство“.

АИКБ отбелязва, че изминалата година доказва важноста на електронните публични услуги и нуждата от функциониращо електронно управление в т.ч. на правителство и показва, че на практика обхватът на електронните услуги е ограничен, въпреки постоянно отделяните средства за целта. АИКБ настоява за формулиране и финансиране на политики за въвеждането на електронно правосъдие, електронно здравеопазване, електронно образование, киберсигурност, цифровизация на кадастъра, изграждане на единна входна точка за подаване на годишните финансови отчети, издаване на нови лични документи, съдържащи квалифициран електронен подпис и въвеждането на национални схеми за електронна идентификация и т.н., както и за изпълнението на „пътната карта“ с фиксирани в нея конкретни дейности, изпълнители, отговорни институции и срокове за реализирането им.

Несъмнено внедряването на електронни услуги и създаването на функциониращо електронно правителство ще намали административната тежест на бизнеса и гражданите, ще ограничи корупцията и ще намали персонала в държавната администрация. Цели, които всяко правителство си поставя при изготвянето на държавния бюджет за следващата година и които повече от две десетилетия не са постигнати.

АИКБ би подкрепила реструктурирането и редуцирането на бюджетите на министерствата и ведомствата – нещо повече, смятаме, че в издръжката на държавната и общинските системи и администрация има резерви, които могат да бъдат използвани. Настояваме за адекватен функционален анализ – убедени сме, че това ще аргументира предприемането на рационални мерки за закриване на държавни структури с отпаднали, дублирани или затихващи функции.

АИКБ смята, че правителството трябва да положи още по-големи усилия за засилване и развиване на прилагането на програмното бюджетно финансиране. Увеличението на финансирането за бюджетните разпоредители (особено за заплати на държавната администрация) трябва да бъде еднозначно свързано с постигането на определени цели и конкретни резултати. Именно добре структурираните програмни бюджети на министерствата и ведомствата са гаранцията за ефективност на бюджетните разходи.

АИКБ продължава убедено и последователно да подкрепя данъчната стабилност при запазване на равнищата на данъчните ставки и на равнищата на осигурителните вноски за 2021 година. Оценяваме данъчната стабилност и предвидимост като един от основните фактори за насърчаване на инвестициите и за осигуряване на условия за икономически растеж.

В същото време, АИКБ препоръчва в разходната част на Бюджет 2021 да бъдат предвидени капиталови разходи, които осигурят завършването на започнати в текущата и предходните години проекти и средства за бързо разплащане с бизнеса. Трябва да бъдат предвидени и буфери, които да бъдат използвани при реализирането на мерки за запазване на работните места и за подкрепа на успешните предприятия, пострадали от кризата, намаляване на негативните ефекти от кризата и недопускане на прекомерен бюджетен дефицит, който да ни отдалечи от еврозоната.

АИКБ апелира за ефективно управление на държавния дълг. Емитирането на нов държавен дълг, макар и формално аргументирано с тезата за покриване на дефицити, реално трябва да е съобразено с възможностите на българската икономика при ясно заявен приоритет – финансиране на мерки и инвестиции, които ще повишат конкурентоспособността и противодействат на икономическата криза, а не за предизборни социални плащания и помощи.

Клуб Z

✓ Как българската администрация бори бедността: поредният провал

Силата ѝ е в количественото писане на планове и стратегии, но не и в качеството и изпълнението им

Според скорошно [изследване](#) на Институт за пазарна икономика основните фактори за попадане в риск от бедност са образованието, икономическата активност и населеното място.

Нещо повече, данните показват, че дълбоката бедност е концентрирана в работоспособно население (а не при пенсионерите, децата или хората с увреждания), което отново препраща към проблемите на образованието и пазара на труда.

Фокусът на публичните политики неизбежно следва да попадне върху факторите за бедност, а не върху фискалните мерки за покриване на „липсващия“ доход. Данните категорично показват, че обсъждането на темата за бедността не може да се изчерпва с дискусия за административното повишаване на доходите, обезщетенията и помощите. Поважният разговор би следвало да бъде за образованието и новите работни места. Водеща цел на политиките трябва да е пресичането на пътеката от ниско образование към безработица и в крайна сметка бедност. Фискалната тежест на бедността, базирана на оценката на самите хора за недостигащия доход в домакинството, за да „вържат двата края“, показва, че разходните политики не могат да решат проблемите на бедността. Реформите в областта на образованието и пазара на труда, както и адекватната регионална политика са без алтернатива за повишаването на доходите.

Какво прави администрацията?

Тази седмица Сметната палата публикува одитен доклад на изпълнението „Ефективност на мерките за борба с бедността“ за периода 2015-2018 г. и изводите са, меко казано, притеснителни. Докладът е съсредоточен върху националната цел за намаляване на бедността, определена в Стратегия „Европа 2020“ и заложена в Националната програма за реформи и Националната програма за развитие, и изследва действията на МТСП и МОН, които са с по четирима министри за периода.

Периодът на изпълнение е към края си и очакванията са, че ще има значителен напредък по постигането на националната цел и подцелите ѝ. Оказва се обаче, че това съвсем не е така.

Цел

Заложената цел предвижда намаляване на броя на хората, живеещи в риск от бедност или социално изключване с 260 хиляди души (до 1 372,1 хиляди души) през 2020 г. спрямо базовата 2008 година. Акцентът е върху намаляването на бедността в четири уязвими групи – деца до 17 г. (със 78 хиляди), възрастни над 65 г. (с 52 хиляди), безработни лица (със 78 хиляди) и работещи бедни (с 52 хиляди), а мерките са в редица различни сектори – заетост, образование, здравеопазване, социални плащания, политики за децата и семействата, транспорт, жилищни условия и др.

Изпълнение

Както обикновено наблюдаваме, силата на администрацията е в количественото писане на планове и стратегии, но не и в качеството и изпълнението им. Трудно е да се изброят всички пропуски и критики, посочени в одитния доклад за изпълнението на мерките за борба с бедността, но ето основните от тях:

Няма система от индикатори за проследяване на напредъка по изпълнението. При част от мерките няма и целеви стойности, нито какъв ресурс е необходим за изпълнението им;

Липсва ясен фокус върху целевите групи, няма анализ на резултатите в регионален аспект, нито на влиянието на демографските и миграционни процеси;

Няма ясни функции на отговорните министри и организация за наблюдение, управление, контрол и отчитане, което не позволява адекватното проследяване на напредъка по мерките;

Огромни закъснения и незаинтересованост – първоначалните планове за изпълнение са приети с 8 месеца закъснение и то със сериозни слабости по процеса на организация на планирането, ограничени насоки за работа, липса на анализ на дейностите. Последващите планове за изпълнение и отчитане на предходни периоди също са приети със закъснения и при много ниска посещаемост на заседанията на работната група (средно 31% от членовете). Липсват част от документите за работата на работната група;

Няма анализ и оценка на степента на постигане на индикаторите за изпълнение, както и анализ на въздействието на изпълнените мерки в приетите отчети.

Не са правени прогнози за изпълнение на целите.

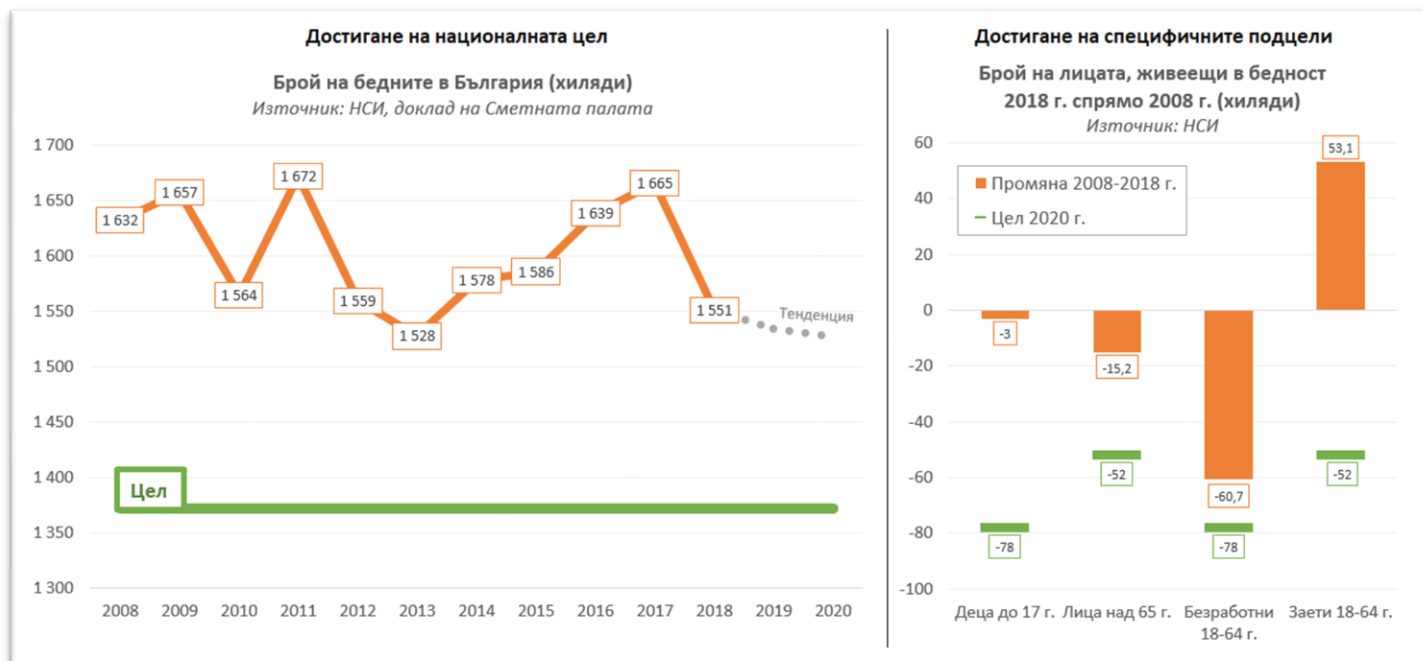
Куриозен е случаят с проведената анкета(i) сред членовете на работната група, създадена за разработване на плана за действие за периода 2019-2020 г. и отчета за изпълнение на плана за предходния период. Като основни слабости в работата на групата са отличени: липса на целенасочени мерки към бедността, като вместо това се разчита на общи мерки; липса на аналитична дейност и търсене на влиянието на конкретните мерки за намаляване на бедността; забавяния; изпращане на заместници на заседанията, които не са наясно с тематиката. Един от анкетираните споделя, че „Всички дейности се взимат от други стратегии и планове за развитие, за които има осигурено финансиране. Няма нито една програма, за която да се проследи какво е конкретното влияние за намаляване на бедността.“

Резултат

Данните за 2018 г. показват, че целта е изпълнена на 31% и то след десет години работа и само две оставащи. Въпреки че забавянето е известно на администрацията и от данните, и от междинните отчети(ii) през годините, Националната стратегия за намаляване на бедността не е актуализирана за целия си 7-годишен период на изпълнение.

Докладът на Сметната палата показва, че ако тенденциите се запазят, целта за намаляване на броя на живеещите в бедност няма да бъде постигната дори наполовина до 2020 г., въпреки че населението чисто механично също допринася за доближаването ѝ. Към края на 2018 г. бедните са 1 550,8 хиляди души и при този темп на намаление ще стигнат 1 526,4 хиляди (при цел от 1 372,1 хиляди). Това означава, че намалението спрямо 2008 г. ще е със 105,7 хиляди души, което е около 40% от заложената цел.

Изпълнението на специфичните подцели също е плачевно. Към края на 2018 г., плануваното намаление на бедността при децата е изпълнено 4%, при възрастните – 29%, при безработните –78%, а при броя на работещите бедни дори има нарастване и поставената цел не само че няма да бъде изпълнена, но и ще се отдалечи двойно от целта.

Вместо заключение, цитираме дословно един от изводите на доклада: „Изпълнението на такъв дългосрочен стратегически документ без извършването на преглед на изпълнението на предвидените в него мерки за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване и на адекватността им от гледна точка на социално-икономическите промени и без оценка на ефективността на изпълняваните мерки, не гарантира, че усилията и ресурсите, които се влагат в изпълнението им ще доведат до очакваните резултати. Степента на постигане на националната и специфичните подцели за намаляване на бедността към края на 2018 г. показва сериозно изоставане“.

[i] Трябва да се спомне, че на анкетата са отговорили под половината от членовете, което също е сигнал за известна незаинтересованост на членовете на работната група.

[ii] Междинният отчет през 2016 г. показва, че ако темпът към постигане на националната цел се запази, през 2020 г. ще бъде постигната 31% от набелязаната цел. Въпреки това основният извод е, че стратегическият документ не се нуждае от актуализация.

✓ Зам.-министър на МО: Няма как този кабинет да поръча нови изстребители

Запрянов: Питаме само за цената на F-16, не за доставка

Ако брутният вътрешен продукт се забави до 2024 година, дефицитът в капиталовите разходи за модернизация може да наложи или след 2024 година да се харчат над 2% от БВП за отбрана, за да се компенсира, или да бъде намален броят на приоритетните способности на армията от 38 на по-малко.

Това заяви в интервю за БНР заместник-министърът на отбраната Атанас Запрянов. Както е известно, България има поет ангажимент към НАТО за достигане на 2 на сто от БВП за отбрана до 2024 г., като с покупката на американските изстребители F-16 правителството счита прага за достигнат.

По думите на Запрянов ако пандемията засегне икономиката до сериозна степен, някои оръжейни програми могаже да се спрат и да се блокират.

"Това се е случвало в миналото. Държавата и нейното функциониране е на първо място. Ние служим на държавата. Ние не искаме да милитаризираме държавата, да изхарчим бюджета ѝ, и да колабира нейната икономика или социални системи, образование, здравеопазване. Балансът трябва да се търси", заяви той.

В сезона за подготовка на бюджета на отбраната за догодина Атанас Запрянов изтъкна, че отпусканият бюджет следва логиката на националния план за нарастване на разходите в отбраната. "Може да се окаже, че наличните пари са по-малко, отколкото сме очаквали", посочи той.

Запитан ще растат ли заплатите на военнослужещите, Запрянов потвърди, че "това е предвидено и от 1 януари действително ще бъдат увеличени заплатите".

Относно оповестената вероятност за ускоряване на покупката на още 8 изстребители F-16 от САЩ, за каквато стана ясно от официално съобщение на Министерския съвет, коментира:

"Самолетите, които ще бъдат произведени за Словакия и за България, са по специален модел, за натовски държави. И тук "Лакхийд Мартин" предлагат, ако България реши да ускори тази доставка за след 2024 година, да се водят преговори в тази посока. Мнението на министъра е, че ако бъдат доставени 8 самолета 2024-2025 година, но ги плащаме до 2032 година, това наистина би било зашеметяваща сделка, тъй като ще имаме техника, която ще разплащаме разсрочено в годините. България е в листата на държавите, които използват преференция за разсрочено плащане. Това е ситуацията. Няма никакъв бюджет, който да е предвиден, изтеглен, утвърден и едва ли не ние ще сключваме такава сделка", коментира Запрянов.

Това, че ще получим отговор на запитването за цени и наличности, не значи, че влизаме в преговори, подчерта Атанас Запрянов. Американските правила за международни военни продажби изискват изпращане на официално писмо-заявка за придобиване, допълни той. Т.е. питаме само за наличности и цени, а не за доставка.

И подчерта, че сделката за новите осем машини пак ще трябва да мине през парламента.

"Такова писмо-заявка няма да бъде изпратено, според мен, за мандата на това правителство, няма как да бъде изпратено", заяви той.

Запрянов отбеляза още, че военните не очакват втората партида от 8 изстребителя да бъде на по-висока цена от първата. Една от задачите преди да приемем първите 8 самолета, е да изградим инфраструктурата, каза още Атанас Запрянов. Предвижда се да бъдат инвестирани поетапно 300 милиона лева. Висшето военно-въздушно училище трябва да сформира сертифициран състав, за да обучава пилотите за новите самолети в България, допълни той.

✓ Защо в театъра е по-безопасно от градския транспорт

Сатиричният театър разпространи 10 причини да отидем на представление по време на COVID-19

Случаите на заразени с коронавирус растат, и ако мерките остават същите, като през лятото, когато бяхме позабравили за COVID-19, мнозина от нас търсят начини как да продължим да живеем в новата нормалност, без да се затваряме вкъщи. Опасността е висока, тъй като немалък процент от нашето общество отказва да спазва мерките. В тази напрегната обстановка от Сатирата съставиха кратък списък, в който изтъкват някои предимства на безопасността в театралната зала. *Десет причини театърът да е най-безопасното обществено място по време на пандемия*

1. Зрителите влизат и излизат през няколко отделни широки входа;
 2. Движението във фойето и в салона се извършва по непресичащи се и специално обособени маршрути;
 3. Обемите и площите в сградата осигуряват лично пространство, по-обширно отвсякъде другаде на закрито;
 4. Зрителите по време на спектакъла са седнали в удобни столове на препоръчителните разстояния един от друг;
 5. Те се наслаждават на спектакъла в състояние на покой, без физически движения и без разговори помежду си;
 6. Зрителят присъства в салона при строго приети правила и посочени в билетите места;
 7. Системата за вентилация на салона е последно технологично поколение, сертифицирана, с циркулация на свеж въздух отвън;
 8. Съгласно вътрешния правилник на сградата, рутинното почистване е два пъти дневно: сутрин и вечер;
 9. Съгласно противоепидемичните изисквания, дезинфекцирането на повърхности и пространства се провежда на всеки два часа;
 10. Театралният салон е в пъти по-безопасен от градски транспорт, търговски обекти, заведения, барове, дискотеки, болници, аптеки, спортни събития, семейни тържества, масови обществени мероприятия и много други.
- „Добре дошли при нас. Ако обичате театъра, подкрепяйте ни и споделяйте с близки и приятели. Бъдете здрави!“, пожелават артистите от Сатирата на своята публика.

✓ Примирието трая часове - Армения и Азербайджан пак се обстрелват

Двете страни отново се обвиняват коя е започнала първа

Армения и Азербайджан си отправиха взаимни обвинения за нарушаване на хуманитарното примирие в оспорвания регион Нагорни Карабах вчера сутринта, часове след като то влезе в сила в полунощ местно време (20.00 по Гринуич в събота), съобщиха ДПА и ТАСС, цитирани от БТА.

Говорител на арменското министерство на отбраната заяви, че азербайджанската армия е подложила на артилерийски и ракетен обстрел северни и южни части на Нагорни Карабах.

Според министерството, Азербайджан е започнал настъпление в южно направление и двете страни понасят загуби.

Малко по-късно азербайджанското министерство на отбраната обвини арменската страна в нарушаване на примирието, като е обстрелвала с артилерия и миномети околностите на град Джебраил, както и "освободените от окупация села по поречието на река Аракс в този район".

Примиритието бе договорено преди седмица за прекратяване на огъня в Нагорни Карабах. Тогава бе приетото съвместно заявление след многочасови тристранни консултации в Москва, в които участваха външните министри на Русия и на двете страни - Сергей Лавров, Джейхун Байрамов и Зограб Мнацаканян.

Съгласувано бе прекратяване на огъня за хуманитарни цели - размяна на пленниците и на другите задържани лица, както и на телата на загиналите, при спазване на критериите на Международния Червен кръст (МЧК).

✓ Бойко Борисов към лекарите: Вие сте най-важната опора за хората в момента

Премиерът Бойко Борисов отпрати поздрав за Деня на българския лекар в официалния си профил във фейсбук.

"Пожелавам Ви да сте все така отдадени на Вашето велико дело – да спасявате животи, да се грижите и помагате на хората", написа той.

"В този труден период върху Вас тежи изключително голяма отговорност. Никога досега здравната система не е била изправяна пред такова предизвикателство. Вече месеци наред водите неравна битка с коронавируса. Положихте много усилия, поехте много рискове. Вие и Вашите семейства изтърпяхте много лишения. Но Вие сте най-важната опора за хората в момента. Вашият професионализъм и смелост са дълбоко ценени от всички", обърна се за празника им към лекарите премиерът.

Борисов изрази и признателност към всички онези лекари, които загубиха живота си в борбата с вируса. "Заради тях и заради усилията на всеки един от Вас, призовавам всички да бъдем отговорни и дисциплинирани – това е най-добрият начин да изразим нашата признателност към лекарите", завършва той.

✓ Деница Сачева: Няма нищо предизборно в увеличението на пенсиите и доходите

Правителството прави инвестиции в българската здравна система. Това обяви социалният министър Деница Сачева в "Денят започва". По оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" до края на декември ще бъдат дадени 120 млн. лева за лекарите на първа линия срещу COVID-19. Договорят се нови 40 млн. лева за следващото тримесечие. Ще има възможност за закупуване на допълнителна техника по оперативна програма "Развитие на човешките ресурси, като се договарят 145 млн. евро в момента.

Що се отнася до пенсиите те ще бъдат осъвременени с 5% с швейцарското правило, което ще влезе от юли. Това ще важи за всички.

"Нашето предложение в Закона за бюджета за ДОО е от 1 януари минималната пенсия да стане 300 лева, а максималната 1440 лева. А пенсионерите, които ще останат с 300.01 лева до 369 лева, това са 390 000 души за тях предвиждаме в допълнение да получат еднократно ваучери на стойност 120 лева за храна. Добавката от 50 лева продължава до края на месец март 2021 година", заяви Сачева.

Увеличаването на пенсиите, минималната заплата и учителските заплати са част управленската програма и не са изненада. Няма нищо предизборно, обясни Сачева.

"В момента увеличаването на всички тези плащания и мерките, които предлагаме, са по-скоро свързани с COVID кризата. Същото се отнася и за универсалните детски надбавки", аргументира се социалният министър.

Промяна в размера на майчинските надбавки няма да има.

"Стимулът в момента е по-скоро да се връщат хората на пазара на труда. В момента има нужда, знаете, различни са разговорите по тази тема - има хора, които биха искали по-бързо да се върнат към пазара на труда, има други, които биха искали да останат повече. В случая политиката, която можем да си позволим е да дадем универсални детски добавки, да направим така че без подходящ тест да се взимат помощите за първи и осми клас. Така че това са политиките, с които ние ще подкрепим семействата и децата", коментира Сачева.

Вижте целия разговор във [видеото](#).

✓ Икономисти: Парите, които се отпускат сега за социално подпомагане, не са за сметка на бюджета

Приоритетите на бюджета не са реалните приоритети на обществото. Това заяви макроикономистът проф. Ганчо Ганчев, който гостува в ["Денят започва с Георги Любенов"](#) заедно с икономиста от ИПИ Лъчезар Богданов.

Според професора, в страната се води деформирана социална политика, въпреки някои действия за подпомагане на хората на пенсиите и надбавките в условията на COVID криза.

Проф. Ганчев посочи, че успоредно с даването на пари има и оръязване по други програми, за да не се нарушава балансът. Все пак, по думите му, социалните разходи у нас са много по-нисък дял от държавния бюджет в сравнение с другите страни в Европа и даването на надбавки не са израз на визия за бъдещо положително развитие в социален аспект.

Сегашните намерения за повишаване с 5% на всички пенсии, по негово мнение, са продиктувани от други политически мотиви. А що се отнася до детските надбавки – да, те трябва да се получават от всички семейства с деца.

Професорът е категоричен: имаме нужда от нова, цялостна стратегия за социално-икономическо развитие.

Лъчезар Богданов уточни, че парите, които се отпускат сега за социално подпомагане, не са за сметка на бюджета, а са пренасочени от едни в други мерки. В този смисъл не се правят нови разходи от бюджета и той се поддържа балансиран. Икономистът подчерта, че правителството все още няма макроикономическа прогноза за следващата година, тъй като ситуацията след кризата с коронавируса е изключително сложна, каквато е и в другите европейски страни.

Лъчезар Богданов е съгласен, че е необходима ревизия на социално-икономическия модел, тъй като сега действащият не подпомага реално бедните.

Детските надбавки, както е показала в годините, не подпомагат раждаемостта, както и не изваждат голямата част от децата от бедността. Икономистът призова към целенасочени социални разходи и социална дейност, която да се извършва от мотивирани социални служители.

Двамата икономисти се обединиха около становището, че е необходимо да се стимулира модернизацията и дигитализацията на икономиката, както и на образованието.

Вижте целия разговор във [видеото](#).

✓ Националният борд по туризъм апелира за целеви ресурс за реклама на България

На конференция миналата седмица бяха представени и обсъдени най-добрите практики как туристическата индустрия да се справя и да управлява кризата с коронавируса. Показани бяха примери от водещи в туризма страни като Швейцария, Австрия, Франция. Това обясни Полина Карастоянова, изпълнителен директор на Националния борд по туризъм в "[Денят започва с Георги Любенов](#)".

Зоните за туризъм, които са под строг контрол за противоепидемичните мерки, осигуряват по-голяма степен на безопасност от вируса дори от нашите домове, каза Карастоянова.

Според нея тези зони са обект на контрол от всички компетентни органи и получават големи инвестиции за прилагането на тези мерки в целия спектър на възможни материали или технологии.

По думите на Карастоянова участниците в срещата са обединили около мнението за нуждата от общи мерки за контрол и процедури за подготовката и реализацията на зимния туристически сезон в условията на COVID кризата.

От туристическия бранш са направили предложения и очакват бърза реакция от заинтересуваните институции – министерствата на туризма и на здравеопазването.

Според Карастоянова много важно при прилагането на мерките е да бъде разграничена ситуацията в населените места с повече случаи на заразени от курортите в близост до тях, за да не се спира достъпът на туристи.

Тя отправи апел за целеви ресурс за реклама на България и българския туризъм, на курорти с минерални води като Девин, Велинград, Хисаря.

Българският туристически бранш в момента е готов да си сътрудничи с останалите балкански страни, за да компенсират загубите на други туристически пазари.

Освен това, приветства инициативата на Министерството на туризма и пловдивския Университет по хранителни технологии за представяне на националната кухня като едно от най-привлекателните богатства на страната ни за чуждестранните туристи, допълни Карастоянова.

Вижте целия разговор във [видеото](#).

✓ В помощ на бизнеса: Още един начин за финансиране на малки и средни предприятия

Още един начин за финансиране на малки и средни иновативни предприятия ще заработи реално до края на годината. Той е подходящ за фирми, които не могат да вземат кредит от банка или трудно биха го изплащали. Българската фондова борса сключи меморандум с Фонда на фондовете, който ще подпомогне с обучения българските фирми, които искат да си осигурят финансиране както чрез рискови фондове, така и чрез новия сегмент на борсата за предприятия в растеж.

Юлиан Софрониев е предприемач от 20 години. Преди пет основава нова компания за биометрични технологии, финансира я чрез рискови фондове.

"На кратко компанията има външни инвеститори - два фонда за рискови инвеститори български, инвестираха в компанията през 2016 г., както и през 2018 г., това ни помогна да разработим четири продуктови линии, също така ни помогна да валидираме всички продуктови линии на пазара в България", каза Юлиан Софрониев, изп. директор на иновативна компания.

Компанията си извоюва място на българския пазар, но целта е да се разширява. Така от фирмата решават да участват в новия сегмент на борсата, който е стъпало към официално участие на пазара на ценни книжа.

Пазарът за растеж на малки и средни предприятия на българската фондова борса е създаден още през 2018 година, но така и не може да заработи поради законодателни поправки както и COVID кризата, очаква се все пак това да се случи до края на годината.

"Всички ме питат този въпрос, защо малка компания отива на борсата, основната причина е, че 2018 г. пазарът за инвестиции в България беше много свит", каза Юлиан Софрониев.

Пазарът беше ограничен откъм възможности за набиране на нов капитал и това беше основна причина да се насочим към бийм пазара, като дългосрочна възможност да успеем да финансираме компанията към експанзия на чуждестранните пазари.

След няколко отлагания дружеството смята, че до края на годината ще се присъедини към борсата и очаква да набере до 1 млн. лева.

"Идеята на този пазар за развитие е именно такава, да стимулира тези малки дружества, които не могат да бъдат листнати там, да се даде шанс и поради тази причина не мислим, че инициативата е много навременна в момента. Името на сегмента за растеж е Veat", каза Маринела Петрова, зам.- министър на финансите.

"На този пазар могат да се регистрират както стартъпи, стартиращи компании, които вече имат някакъв бизнес и показват развитие, така и по-големи компании, които отговарят на дефинициите за малки и средни предприятия на европейските дефиниции. Основното предимство на този пазар е, че то той дава възможност на компании, които все още не са готови да станат публични дружества, тоест да отговарят на високите правила на регулация", каза Маню Моравенов, изп. директор на Българската фондова борса.

"Търсим онзи малък процент от българските компании, всъщност ние се надяваме този процент да става все по-висок, които не са подходящи за традиционното банково финансиране чисто от риск гледна точка - това най-често са компании, които сега започват своето развитие или иновативни. Именно те и често имат проблем с осигуряването на средства", каза Александър Георгиев, изп. директор на Фонд на фондовете.

"За българските стартиращи компании все още не е много лесно, защото от една страна много малко знаят и имат опит как се работи с рисков капитал, от друга страна за излизане на фондовата борса сега с програмата бийм е по-лесно, защото не се изисква проспект който да бъде одобрен от КФН, но от друга страна ранните предприемачи нямат опит как да управляват акционерно дружество", каза Леона Асланова, основател на "Академията за иновации".

Въпреки че участниците на пазара на растеж официално няма да са публични компании, те трябва да отговарят на няколко изисквания. А именно - да са акционерни дружества, акциите им да са безналични и поне две години да използват услугите на съветник, който е одобрен от Българската фондова борса. И най-важното:

"Това, което търсят фонд мениджърите, е да видят страхотна идея и страхотен екип. Има ли е тази комбинация те ще получат финансиране от рисков фонд", каза Юлиан Софрониев, изп. директор на иновативна компания.

Първата група от дружества, които ще бъдат подготвени за участие на борсовия пазар за растеж, ще е готова до края на годината.

✓ **Ердоган: Природният газ в находище Сакария е 405 млрд. куб. метра**

Турция повиши оценката си за количествата природен газ, открити в Черно море на 405 милиарда кубически метра. Съобщението направи лично президентът Ердоган от борда на сондажен кораб в района на предполагаемото находище, на 100 километра северно от турските брегове.

Според турския лидер Евросъюзът се е превърнал в пленник на Гърция и кипърските гърци и се дискредитира като проявява двойни стандарти към Турция в Средиземно море.

През седмицата турският президент обеща да обяви днес общия обем на най-голямото газово находище, откривано някога в страната. През август той спомена 320 милиарда кубически метра в полето Сакария в Черно море.

"Сондажният кораб Фатих достигна дълбочина 4 445 метра. С откриването на допълнителни 85 милиарда кубически метра газ, общите количества в полето Сакария достигат 405 милиарда кубически метра", каза Реджеп Тайип Ердоган - президент на Турция.

Ердоган посочи, че синьото гориво ще достигне турските домакинства през 2023. Според източник на Ройтерс от 2025-та година турската страна очаква годишен добив от 15 милиарда кубически метра газ. Според същия източник, находището ще бъде разработвано самостоятелно от турска компания, въпреки изразен интерес от две западни фирми за съвместен добив.

Има турски оценки, че полето може да съдържа дори 800 милиарда кубически метра газ, достатъчни за нуждите на страната за 20 години. През миналата година енергийния внос на Турция възлиза на 41 милиарда долара. Всяко намаление на тази сума ще стабилизира държавните финанси и ще облекчи хроничния дефицит по валутната сметка, довел до рекорден спад на турската лира спрямо американския долар, отбелязват наблюдатели.

Мениджър

✓ **Румен Радев е на официално посещение в Естония**

От 19 до 21 октомври, българският президент Румен Радев ще бъде на официално посещение в Естония по покана на колежата си Керсти Калюлайд, предаде „24 часа“.

В първия ден от визитата си държавният глава ще участва в срещата на върха на инициативата за регионално сътрудничество „Три морета“ в Талин, по време на която ще приеме домакинството на инициативата от естонската страна. В рамките на форума представителите на държавите ще очертаят напредъка си и визията за развитие на регионалната платформа в бъдеще, както и на нейния инвестиционен фонд.

„Три морета“ е създадена през 2015 г. и обединява 12 европейски държави, разположени между Адриатическо, Балтийско и Черно море. Основната ѝ цел е да насърчи сътрудничеството между членовете чрез съвместни проекти.

На 20 октомври президентът и съпругата му Десислава Радева ще бъдат посрещнати с официални церемония от Керсти Калюлайд и нейния съпруг Георги-Рене Максимовски. След среща на четири очи и пленарни разговори между двете делегации Радев и Калюлайд ще дадат съвместно изявление за медиите.

В Талин българският държавен глава ще се срещне и с естонския премиер Юрий Ратас, както и с председателя на парламента Хен Полуаас.

✓ **Борисов благодари на Радев за добрите думи в Атина**

Борисов благодари на президента Румен Радев за оценката при пътуването му тази седмица до Атина, че България и Гърция са мост на стабилност. "Благодаря на президента Радев! Колежата Кириакос Мицотакис ми каза, че много е хвалил България. Направили сме толкова много неща с гърците - интерконектори, инвестиции, съвместни производства. Продължаваме да ги подкрепяме за максимален диалог с Турция и Кипър за решаването на проблема в Средиземно море", добави премиерът.

Той заяви, че е за незабавен диалог между Атина, Никозия и Анкара, за прибиране на турските кораби и сядане на масата за преговори. Каквото са искали от нас като съдействие и помощ, го правим, посочи Борисов. Премиерът събщи, че скоро му предстои среща с френския президент Еманюел Макрон по темите на региона, включително за присъединяването на Северна Македония и Албания към ЕС.

"Средствата от ЕС за преодоляване на икономическите последици от пандемията от Ковид-19, които се очаква да бъдат предоставени със следващия общ европейски бюджет, още не са на разположение. Най-рано януари-февруари, ако стане, би било голям успех", поясни той по повод незавършените преговори за бюджета между европейските институции. И похвали бързината, с която Европейската комисия действа по въпроса с ваксините.

"От юни насам нашата страна прилага доказано най-правилен подход с доставката на медикаменти, с осигуряването на болниците и с готовността за допълнителни легла, с въвеждането на кодове за отделните градове и препоръки гражданите да не пътуват до опасните райони. Много е важно всеки българин да знае, че пазейки себе си, пази другия до него, бизнеса, туризма", добави премиерът.

✓ **Борисов: Изплатени са 70 млн. лв. на фермери по мярката за компенсиране на щетите от COVID-19**

Близо 30 000 фермери вече са получили средства по извънредната мярка за компенсиране на щетите вследствие на пандемията от коронавирус. Седемдесет милиона лева са изплатени на хората по програмата. Това съобщи премиерът Бойко Борисов в профила си във Фейсбук.

„България е държавата членка на ЕС, която инициира промени в регламента, които дадоха възможност за стартирането на тази извънредна мярка за компенсиране на загубите от COVID-19“, посочва Борисов.

„За целта заделихме 106 милиона лева по три направления, с които помагаме на българските земеделци и преработвателите на земеделска продукция“, добавя премиерът.

✓ **Минималната пенсия става 300 лв., максималната - 1440 лв. от 2021 г.**

От 1 януари минималната пенсия се увеличава от 250 на 300 лева, а максималната става 1440 лева, вместо сегашните 1200. Освен това пенсиите ще бъдат увеличени с 5% по швейцарското правило от 1 юли. Това предвижда проектобюджетът на Държавното обществено осигуряване за догодина, предаде БНР. Документът ще се обсъжда на 20-и октомври на заседание на Надзорния съвет на Националния осигурителен институт.

Според проектобюджета за догодина се предвижда увеличение на минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица от 610 лв. на 650 лв., колкото ще бъде и минималната работна заплата през 2021 г.

Запазва се минималният осигурителен доход за регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители - на 420 лв., както и максималният осигурителен доход за всички осигурени лица - на 3000 лв.

Според проектобюджета на ДОО процентът за всяка година осигурителен стаж в пенсионната формула се запазва на достигнатото през 2019 г. ниво от 1,2%. През първите три месеца на 2021 г. е предвидено да продължи изплащането на допълнителните суми към пенсиите на всички пенсионери в размер на 50 лв. Увеличава се минималният дневен размер на обезщетението за безработица - на 12 лв., а максималният дневен размер се запазва в размер на 74.29 лв.

Запазва се периодът на изплащане на паричното обезщетение за бременност и раждане - 410 дни и размерът на обезщетението за отглеждане на дете до 2-годишна възраст - 380 лв.

Запазва се и режимът на изплащане на паричните обезщетения за временна неработоспособност - първите три дни се изплащат от работодателя, а от четвърти ден - от държавното обществено осигуряване.

✓ **Кристалина Георгиева: Очаква ни влошаване на стандарта на живот**

Световната икономика е започнала своето изкачване от дъното, но пътят ще бъде неравен и несигурен. Това обяви в специална пресконференция за българските мерки управляващият директор на Международния валутен фонд Кристалина Георгиева, предаде [БНТ](#).

По думите ѝ макар прогнозата свиване на световната икономика от 4,4% през 2020 г. да е по-малко песимистична от тази от лятото, продължава да се наблюдава безпрецедентен икономически срив.

Фонда очаква през 2021 г. световната икономика да се възстанови частично, отбелязвайки растеж от 5,25%, който обаче няма да я върне към предкризисните нива от 2019 г.

Георгиева е категорична, че в почти всички държави ще има влошаване на стандарта на живот.

„Препоръката ни е да се поддържат фирмите и домакинствата, за да избегнем катастрофално свиване на икономиката, разбира се, ние също трябва да пазим квитанциите, да сме много отговорни за това как се използват парите на данъкоплатците. Висока отговорност, отчетност. особено в този период. Днес е по-опасно да направим по-малко, отколкото да направим малко повече от необходимото. Правителството трябва да започнат да отглеждат кого подкрепят, дали не са фирми със структурни проблеми и да ги държим на изкуствено дишане завинаги“, обясни Георгиева.

Според шефа на МВФ България към момента се справя по-добре от много държави с кризата. Както по отношение на заразените, така и по отношение на икономическите мерки.

„България провеждаше отговорна фискална политика, ако научихме нещо от тази криза, то е, че когато в добри времена имаме буфери и макроикономическа стабилност, когато дойдат лоши времена по-добре устояваме на проблемите.

България за щастие на българските граждани е в тази категория“, коментира още Георгиева.

От финансовата институция прогнозира по-бързо възстановяване на промишлеността спрямо сектора на услугите.

Основните препоръки на МВФ, отправени от Кристалина Георгиева са:

- Да продължи фокуса върху здравето на живот, докато не излезем от кризата. Политиката за ваксините е икономическа политика.
- Докато не видим здравната криза да отmine, е изключително важно да продължи подкрепата за фирмите и домакинствата, да не отрежем тези животоспасяващи подкрепи. Да не отрежем тези подкрепи, които сме създали до този момент.
- Фискалната политика трябва да бъде гъвкава, да се приспособява към променящите се условия. Досега фискалната подкрепа беше универсална, всички фирми бяха подкрепени, с времето трябва да мислим за пренасочване на фискалната подкрепа, където ще има най-голяма полза за икономиката. Подкрепата трябва да е насочена към хората, към работниците. Солидни инвестиции.
- Какъв ще бъде света след пандемията, какво можем да направим, за да имаме по-динамична, устойчива икономика. Не трябва да крепим икономиката на миналата, а да използваме големия фискален стимул. Трябва да го насочим към икономиката на 21 век - дигитална, зелена, по-справедлива, с други думи по-устойчива.

Според Георгиева успехът в бъдещето ще продължи да зависи от това да сме заедно като свят - от международното сътрудничество и от синхронизацията на мерките за стабилизиране на икономиката.

✓ **Андора стана 190-ия член на Международния валутен фонд**

Андора официално стана 190-ия член на Международния валутен фонд, на фона на затрудненията си заради пандемията от новия коронавирус.

В свое изявление организацията посочи, че първоначалната квота на югозападната европейска държава – капиталовият абонамент, който определя правото ѝ на глас и достъпа до финансиране, е 82.5 млн. специални права на тираж или 116.4 млн. долара, предаде „Ройтерс“.

Управляващият директор Кристалина Георгиева приветства страната. „МВФ има готовност да работи тясно с властите и хората в Андора за постигането на техния постпандемичен растеж и развитието в сътрудничеството с други партньори в международната общност“, заяви тя.

По-рано агенцията за кредитен рейтинг Fitch Ratings прогнозира, че Андора ще изпита дълбока рецесия през 2020 година, отчитайки свиване на brutния вътрешен продукт с 11.4% и 50% спад на туристите. Независимо от това, държавата получи BBB+ инвестиционен клас и се очаква да възвърне ръст от 4.3% през 2021 година.

С членството в МВФ правителството ще бъде подложено на ежегоден преглед на икономическите перспективи и политики от служители на международната организация.

Андора ще има свое представителство и в срещите на МВФ и Световната банка.

✓ **Хайко Маас: „Северен поток-2“ ще бъде завършен, въпросът е кога**

Проектът за газопровод „Северен поток-2“ ще бъде завършен, единственият въпрос е кога точно ще се случи. Това заяви в свое интервю за „Редакционснетцверк Дойчланд“ германският външен министър Хайко Маас, цитиран от ТАСС.

Проектът включва изграждането на два газопровода с общ капацитет 55 млрд. куб. метра годишно от Русия до Германия през Балтийско море. Към днешна дата работата е завършена на 93%. Спирането през декември 2019 г. е свързано със санкциите, наложени на базираната в Швейцария компания за полагане на тръби Allseas.

На 4 юни американските сенатори внесоха законопроект за разширяване на санкциите по „Северен поток-2“. Германия остро разкритикува плановете. По-рано държавният секретар на САЩ, Майк Помпео, заяви пред журналисти, че външното министерство на страната ще включи този проект, както и „Турски поток“ в списъка CAATSA (Противодействие на американските противници чрез санкции).

Позовавайки се на критиките от Вашингтон, Маас отбеляза, че се вземат решения относно „нашата енергийна политика и енергийните доставки тук, в Европа“.

✓ **Ердоган обвини Русия, САЩ и Франция, че подкрепят Армения в конфликта с Азербайджан**

Турският президент Реджеп Тайип Ердоган обвини съпредседателите на Минската група САЩ, Русия и Франция, че оказват подкрепа на Армения в конфликта с Азербайджан, предаде турската частна телевизия НТВ.

Ердоган говори на извънреден конгрес на своята Партия на справедливостта и развитието в турския окръг Шърнак.

В изказването си той засегна темата за конфликта в Нагорни Карабах, като даде да се разбере, че Азербайджан може да разчита на нейната подкрепа. О отношение на Минската тройка турският лидер каза, че тя подкрепя Армения в конфликта.

„Те заеха страната на Армения. Оказват на Армения всякаква оръжейна помощ. В този момент нашите азерски братя водят сериозна битка срещу арменците за освободението на земите под арменска окупация“, заяви той.

„Русия, САЩ и Франция не дадоха на азерските ни братя собствените им територии. Нека Бог им помага. Вярвам, че тези територии ще бъдат освободени от арменците“, заяви още турският президент.

Ердоган обвини Запада, че мълчи в лицето на арменските нападения, а когато Турция надигне глас, я обвиняват, че „не се спира“.

„Ние ще бъдем на страната на справедливостта“, подчерта още той.

✓ **Коя страна има най-голямо влияние в Азиатско-тихоокеанския регион?**

Китай настига САЩ като най-влиятелната страна в Азиатско-тихоокеанския регион. До това заключение стигат от базираната в Сидни, Австралия институт Lowy в тазгодишното си издание на индекса Asia Power Index, предава Блумбърг. Макар че САЩ запазва мястото си на водеща суперсила в региона, преднината ѝ от 10 точки пред Китай от преди две години вече е намалела наполовина, се казва в доклада на Lowy, които нарежда 26 държави и територии в региона по влияние.

САЩ са „изгубили престиж“ заради лошата си реакция към пандемията, множеството търговски конфликти, в които президента Доналд Тръмп въввлече страната, както и оттеглянето ѝ от редица международни организации и сделки, сред които Световната здравна организация и Парижкото споразумение за климата, казва Хърв Лемахю, които ръководи изследването.

„Пандемията промени всичко. Тя създаде двоен проблем за САЩ. От една страна е лошият отговор на кризата с COVID-19, който се отрази негативно на репутацията на Америка. От друга е факта, че страната ще се нуждае от няколко години, за да се възстанови от икономическите щети, нанесени от пандемията“, коментира той.

Според института американската икономика може да се върне на нивата от преди кризата едва през 2024 г. Китай, от своя страна, единствената голяма икономика, която се очаква да се възстанови през 2020 г. Това може да даден на Пекин сериозно предимство в региона през следващото десетилетие.

Китай остава твърдо на втора позиция в индекса за трета поредна година въпреки „значимият спад“ на дипломатическото влияние на страната на фона обвиненията за прикриване на информация за COVID-19, който бе регистриран първо в град Ухан.

Потенциален втори президентски мандат на Доналд Тръмп би затвърдил настоящата тенденция, казват от института. За Пекин обаче ще бъде трудно да замени САЩ и да се превърне в безспорен хегемон в региона.

„Смятам, че е по-вероятно Китай да се изравни със САЩ и може би в края на десетилетието да заеме първата позиция. Тази преднина обаче няма да е голяма“, казва Лемахю.

„Азия ще се научи да се справя без САЩ, ако Тръмп спечели втори манда. Ако обаче победителят е Джо Байдън, мисля че Азия ще бъде много по-склонна да прави бизнес със Съединените щати“, добавя той.

Индия, която заема четвърта позиция в индекса след Япония, е изправена пред тежки загуби на потенциален икономически растеж и на стратегически позиции спрямо Пекин. Lowy прогнозира, че Индия ще достигне едва 40% от икономическата продукция на Китай до 2030 г., като миналата година прогнозата бе за достигане на 50% от китайската продукция.

„Пандемията определено забавя амбициите на Индия да се превърне във велика сила в региона“, казва Лемахю.

Като цяло азиатската икономика, която се очакваше тази година да задмине икономиката на останалата част от света, е изправена пред „перфектна буря от здравни, икономически и стратегически предизвикателства“, се казва в доклада на Lowy.

Поставената на трета позиция Япония е описана в доклада като „интелигентна сила“, използваща ограничени ресурси за упражняване на широкообхватно влияние върху региона.

Топ 10 допълват Русия, Австралия, Южна Корея, Сингапур, Тайланд и Малайзия.

Тайван, който се нарежда на 14-та позиция, е сред малко страни, подобрили резултата си през тази година, заедно с Австралия и Виетнам.

Докладът Asia Power Index на института Lowy може да видите [тук](#).

✓ С \$3 трлн. бюджетен дефицит САЩ приключват фискалната година

Усилията за борба с пандемията от новия коронавирус потопиха правителството на САЩ в червено мастило в края на фискалната му година.

Окончателният баланс на бюджетния дефицит през финансовата 2020-а достигна 3.13 трлн. долара, повече от три пъти повече от миналата година, когато недостигът беше 984 млрд. долара, предаде CNBC. Сумата удвои досегашния рекорд от 1.4 трлн. долара, поставен през 2009 година, след пакета от стимули, свързани с тогавашната финансова криза.

Сега загубата се дължи основно на т.нар. закон CARES (Coronavirus Aid, Relief, and Economic Security), приет от Конгреса на САЩ и влязъл в сила в края на месец март, в помощ на тежко пострадалата икономика на страната в резултат на пандемията от COVID-19. Пакетът от 2.2 трлн. долара включваше допълнителни компенсации за безработни, стимули за задържане на персонал, заеми за бизнеса и други.

Постъпленията възлизат на 3.42 трлн. долара срещу разходи от 6.55 трлн. долара – само през юни са похарчени 1.1 трлн. долара.

Фискалната година завършва с държавен дълг, възлизащ на почти 27 трлн. долара. Събраните данъци са на стойност 1.61 трлн. долара, с 203 млрд. по-малко от прогнозираните в бюджета. Корпоративните данъци са общо 51.8 млрд. долара.

Ниската доходност на държавните облигации, подпомогната отчасти от Федералния резерв, помогна за поддържането на по-ниски разходи за обслужване на дълга.

✓ Пандемията може да отприщи нова финансова криза

Икономическата криза, предизвикана от пандемията от коронавирус, може да отприщи нова финансова криза. Това заяви главният икономист на Световната банка Кармен Райнхарт в интервю за Блумбърг.

„Макар че кризата не започна като финансова, тя постепенно се превръща в голяма икономическа криза, която ще има сериозни финансови последици. Предстои ни много дълъг път“, коментира Райнхарт.

Поела ролята на главен икономист на СБ през юни, тя е най-известна като съавтор на книгата за световната финансова криза „Този път е различно. Осем века финансови безумия“. Тази книга донесе на нея и колегата и от Харвард Кенет Рогов световна популярност в икономическите среди, като в момента текста се е превърнал в основния източник на информация за правителствените фалити, рецесии, банкови провали, разпродажби на валути и др.

„Това е война. По време на война правителствата финансират военните си разходи както могат. В момента нуждите от финансиране са големи“, заяви тя в отговор на въпрос дали смята, че мащабните програми за изкупуване на облигациите са безполезни, когато всички го правят.

„Ситуацията, в която се намираме в момента, не е устойчива“, добавя главният икономист на световната банка.

Коментарите на Райнхарт идват, след страните от Г-20 се съгласиха да удължат срока на инициативата за облекчаване на дълга на най-бедните страни поне през първата половина на 2021 г. От Световната банка обаче искаха удължаването да бъде до края на следващата година.

Почти 60% от дължимите от най-бедните страни пари, които трябва да бъдат платени тази година, са заеми от Китай, сочат данните на Световната банка. Пекин е отпуснал много кредити на развиващите страни при непрозрачни условия и по-високи лихви, отколкото правителствата могат да си позволят, заяви през август президентът на финансовата институция Дейвид Малпас.

Попитана защо Китай не участва в програмата за облекчаване на дълга, Райнхарт заяви, че азиатската страна се придържа към инициативата, но „не изцяло“.

✓ Европейските фондови борси се възстановяват от загуби

В петък европейските акции се възстановиха частично от записаните предния ден големи загуби на фона на страховете от бързото разпространение на коронавируса на Стария континент и несигурността около преговорите за Брекзит, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 се повиши с 1,99 пункта, или 0,55%, до 364,9 пункта. Въпреки това бенчмаркът е на път да запише първия си седмичен спад от три седмици насам. Немският бенчмарк DAX напредна с 59,38 пункта, или 0,47%, до 12 763,13 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 отчете ръст от 37,12 пункта, или 0,64%, до 5 869,64 пункта. Френският показател CAC 40 се повиши с 52,92 пункта, или 1,9%, до 4 890,34 пункта.

Автомобилният индекс SXAP се повиши с 1,81%, след като Daimler и Volvo отчетоха по-добри от очакваното резултати за тримесечието. Германската компания обяви печалба преди данъци от 3,07 млрд. евро, надминавайки значително прогнозата на Refinitiv за печалба от 2,14 млрд. евро. Компанията отчете и приходи от 30,18 млрд. Volvo отчете оперативна печалба от 7,22 млрд. крони (813 млн. долара) при очаквани 5,82 млрд. крони. Книжата на Daimler и Volvo поскъпнаха с 3,35% и 0,76%

Нарастващият брой на заразените с COVID-19 в Европа засилва притесненията от въвеждането на нови строги ограничения, като два от най-богатите градове в Европа – Лондон и Париж, вече затегната мерките.

„Това повишава страховете, че смятаните първоначално за краткосрочни мерки може да се превърнат в нещо по-дългосрочно, което да доведе до колапса на стотици бизнес и разпад на крехкото икономическо възстановяване“, коментира Майкъл Хюсън от CMC Markets.

Фокусът на инвеститорите днес е насочен към преговорите за Брекзит, като се очаква британския премиер Борис Джонсън да даде отговор на искането на Европейския съюз Лондон да направи по-големи отстъпки за постигане на търговска сделка. Вчера лидерите на страните членки от ЕС, които са на среща в Брюксел, се споразумяха да продължат търговските преговори с Великобритания до 31 декември.

Междувременно акциите на индустриалния гигант Thyssenkrupp скочиха с 15,4%, след като се появи информация, че Liberty Steel Group проявява интерес към придобиването на стоманодобивния бизнес на германската компания.

Цената на книгата на френският гигант в сферата на луксозните стоки LVMH се повиши с 6,61%, след като продажбите на чантите на Louis Vuitton помогнаха на компанията да ограничи щетите от пандемията през третото тримесечие. Акциите на другите компании в сектора също напреднаха, като тези на Moncler и Burberry се повишиха с 3,14% и 3,06%.

Ръст на Уолстрийт

Основните индекси на Нюйоркската фондова борса регистрираха понижения в сряда на фона на продължаващите опасения около преговорите за пакета от икономически стимули в САЩ, предаде Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones отчете спад от 19,8 пункта, или 0,07%, до 28 494,2 пункта. Широкообхватният показател Standard & Poor's 500 отчете се понижи с 5,33 пункта, или 0,15%, до 3 483,34 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq изтри 54,86 пункта от стойността си, или 0,47%, достигайки ниво от 11 713,87 пункта.

Технологичният сектор отново записа загуби, поведени от Facebook, чиито акции поевтиняха с 1,88%. Книжата на Amazon, Alphabet, Microsoft и Apple поевтиняха съответно с 0,75%, 0,51%, 0,54% и 0,40%. Тези загуби бяха отчасти компенсирани от доброто представяне на банковия сектор и на енергийния сектор. Акциите на банките JPMorgan Chase, Morgan Stanley и Citigroup поскъпнаха с 1,49%, 1,36% и 13,5%, докато тези на петролните гиганти Exxon Mobil и Chevron напреднаха с 0,85% и 0,77%.

Вчера министърът на финансите на САЩ Стивън Мнучин заяви пред Си Ен Би Си, че той и президентът Доналд Тръмп се ангажират с приемането на пакет от стимули за икономиката, но призна, че това ще бъде трудно това да се случи преди изборите. Той подчерта, че е постигнат напредък, но заяви, че „политиката“ пречи на сделката и че демократите искат споразумение от типа „всичко или нищо“.

Междувременно министерството на труда съобщи, че през седмицата до 10 октомври броят на заявленията за финансова помощ при безработица е достигнал 898 хил. Очакванията на анализаторите, анкетирани от Dow Jones бяха за 830 хил. заявления.

На корпоративния фронт, сезонът на отчетите върви с пълна сила, като вчера Morgan Stanley обяви печалба от 1,66 долара на акция, което е над прогнозите на анализатори, анкетирани от Refinitiv, за печалба от 1,28 долара на акция. Компанията също така отчете 11,7 млрд. долара приходи за последното тримесечие.

Финансовият отчет на Walgreens за третото тримесечие също надмина очакванията на анализаторите. Веригата за аптеки обяви, че очаква печалбата ѝ да нарасне едноцифрено през 2021 г. Акциите и поскъпнаха с 4,82%.

Разнопосочна търговия в Азия

Основните индекси на водещите фондови борси в Азиатско-тихоокеанския регион записаха смесени резултати в петък, предаде Маркетоуч.

Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 се понижи с 96,6 пункта, или 0,41%, до 23 410,63 пункта.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite напредна с 4,18 пункта, или 0,13%, до 3 336,36 пункта, докато по-малкият измерител Shenzhen Composite отчете ръст от 8,96 пункта, или 0,39%, до 2 265,43 пункта. Хонконгският показател Hang Seng се повиши с 228,25 пункта, или 0,94%, до 24 386,79 пункта.

Южнокорейският бенчмарк Kospi регистрира спад от 19,68 пункта, или 0,83%, до 2 341,53 пункта.

В Австралия индексът ASX 200 се понижи с 33,5 пункта, или 0,54%, до 6 176,8 пункта

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) регистрираха предимно повишения в ранната търговия. Основният индекс SOFIX отчете ръст от 2,34 пункта, или 0,55%, до 427,69 пункта. BGVX40 напредна с 0,35 пункта, или 0,36%, до 97,58

пункта. BGTR30 се повиши с 1,81 пункта, или 0,37%, до 485,26 пункта. BGREIT записа спад от 0,18 пункта, или 0,13% до 136,34 пункта.

Cross.bg

✓ БЛС ще връчи приза "Лекар на годината"

Тази вечер Българският лекарски съюз ще връчи приза "Лекар на годината". На официална церемония в Националния исторически музей ще бъдат връчени наградите на съсловната организация за принос в медицината.

Тази година призът "Лекар на годината" преминава под знака на Covid-19. В петте категории са отличени едни от най-изявените лекари в страната. През 2020-та ръководството на Българския лекарски съюз взе решение част от категориите, в които ще бъдат отличени медиците, да бъдат тясно обвързани с жертвоготовността и приноса на лекарите, които участват в борбата с коронавируса. Създадена е и шеста специална категория - "Борба с пандемията Covid-19" - в която ще бъдат отличени заслужили медици от цялата страна.

Имената на победителите в отделните категории ще бъдат обявени по време на тържествена церемония в Националния исторически музей.

По повод Деня на лекаря от днес до 23 октомври три от водещите клиники в столичната болница „Св. Иван Рилски“ ще консултират онлайн пациенти безплатно.

Това са клиниките по хематология и онкология, по обща и ендоскопска хирургия и клиниката по нефрология.

✓ Предстои суха, но прохладна есенна седмица

Предстои суха, но прохладна есенна седмица. Под влияние на антициклон с център над Румъния първите 3 дни ще са по-студени, а ранните сутрешни часове - мразовити с температури в Западна и Централна България близки до нулата с потенциал да се образуват слани.

По тази причина в понеделник е в сила жълт код в 8 области на Западна България. През деня стойностите на термометрите ще се колебаят между 13 и 18 градуса. Най-топло - около Черноморието и в крайния Югозапад. В планините температурите ще са от 3 до 11 градуса със слаб вятър, най-вече в Стара планина.

Вторник и сряда ранните часове отново ще са студени с вероятност от слани в западните райони. Дневните температури обаче леко ще се повишават. От четвъртък нататък затоплянето ще е по-осезаемо и към края на седмицата следобедните температури ще се върнат към диапазона 15-20 градуса. С нахлуването на по-топъл въздух от сряда нататък ще има условия за по-гъсти мъгли по поречието на Дунав, около големите водоеми, в котловините и низините.

От сряда до края на седмицата се очакват смущения на геомагнитното поле на планетата. Тези явления се усещат от хората с нестабилно здраве и обикновено пораждаат главоболие, неразположение и безсъние.

✓ ЕК обсъжда с Европейския парламент въпроса за визова реципрочност със САЩ

Европейският парламент ще обсъди с Европейската комисия въпроса за т. нар. "визова реципрочност" със САЩ. Предвижда се в сряда парламентът да гласува втора резолюция по темата.

Преди седем години Евросъюзът прие правила, според които европейските граждани трябва да пътуват до чужда държава при същите условия, както гражданите на тази държава при пътуване да съюза. Гражданите на пет страни от съюза, сред тях и България, обаче, все още се нуждаят от визи, за да посетят САЩ.

На сесията си тази седмица евродепутатите ще разискват и въпроса с полицейското насилие, а също и заплахите за сигурността от т. нар. "златни" паспорти и визи.

От Европарламента отбелязват, че Кипър е една от трите държави в съюза, заедно с Малта и България, където е възможно да се получи гражданство в замяна на инвестиция.

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Сутрешен блок“

- С колко ще бъдат увеличени пенсиите от догодина? Гост министър Деница Сачева.
- Ще бъдат ли затегнати мерките в градовете, обявени за червени зони на COVID-19? На живо от Търговище и Благоевград с последна информация;
- Имат ли достатъчно предпазни средства личните лекари в страната и при какви симптоми ще дават направление за PCR тест?
- Кога ще бъдат доставени противогрипните ваксини и ще има ли за всички желаещи?
- Какво се случва с българските студенти зад граница? Как COVID-19 промени обучението?

БТВ, "Тази сутрин"

- Кубрат Пулев преди мача за световната титла с Антъни Джошуа.
- Постоянен ръст на заразените с COVID-19 - адекватни ли са мерките у нас? Гости: Тихомир Безлов и проф. Цветозар Томов.
- Бързи тестове на всички ученици със симптоми на коронавирус и грип в Бургас. На живо - защо част от родителите не одобряват решението?
- В рубриката "Чети етикета" - кои маски пазят от COVID-19 и как да ги съхраняваме правилно?
- Каква ще е съдбата на кучето Рая, за което Жан-Клод Ван Дам призова да бъде спасено?

Нова телевизия, „Здравей България“

- След близо 1000 заразени на ден: Докога ще издържат болниците и лекарите? Гост - директорът на „Пирогов“ проф. Асен Балтов.
- Жертва на COVID-19. Разказът на колегите на починалия в Бургас проф. Георги Хубчев.
- Стрелба с боен куршум по автомобил на оживен булевард в Стара Загора. Как баща и дъщеря се оказаха под обстрел от непознат?
- Обществото и вирусът. Режисьорът Стефан Командарев с призив за отговорността и контрола.
- Вечерен час и солени глоби. На живо от Франция - Петя Желева за ограниченията в страната.
- Липса на лекарска грешка показва проверка по казуса със смъртта на абитуриент с COVID-19 в болница във Велико Търново. Позициите на лекарите и на бащата на момчето.
- В „Дръжте крадеца“. Мъж открадна велосипеди на различни собственици от един блок в една нощ.
- Дрехи - менте заливат интернет. Може ли да поръчаме марков спортен екип, а да получим реплика с дефекти. Проверка в „На твоя страна“.
- И маската на Светлината падна. Стефан Илчев за емоциите на сцената на „Маскираният певец“.

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - 14 млрд. лв. спестени за втора пенсия, но пак вноските покриват загубите от инвестиции;
- в. 24 часа - ГЕРБ спря ерозията - 24,1 %, БСП - 23,6%;
- в. Монитор - Паяците и скобите на минус с 620 хил. лв. заради COVID;
- в. Телеграф - Бум на измамите с COVID;
- в. Труд - Най-скъпа е храната във Велико Търново;

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - За първи път в ДПС състезание кой да е лидер на партията;
- в. 24 часа - 70-те млн. помощи за кризата са раздадени на 30 хил. фермери;
- в. 24 часа - Поне 1 милиард евро ще управлява новата агенция за научни изследвания;
- в. Монитор - 9 храни поскъпват с около 8 лв. от борсата до щанда;
- в. Монитор - От европейско и национално финансиране: 1,7 млрд. лева помощ за земеделието до края на годината;
- в. Монитор - Лекарите от Шумен поискаха: При джипито само с отрицателен PCR тест;
- в. Монитор - На всеки 5 продажби на имот - по едно дарение;
- в. Телеграф - Екоминистърът поряза Бобокови: Докато „Монбат“ не си изчистят отпадъците, няма да им разреши внос;
- в. Труд - Борисов гневен за събарянето на кладенци;

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Димитър Ганев, политолог: Почти невъзможен е кабинет след вота без ГЕРБ или БСП с подкрепа от Трифонов;
- в. 24 часа - Съпрузите Ая Таха и Сезен Хабилов, лекари: Разбрахме, че ще имаме дете, след изолатора в "Пирогов" и 14-те дни карантина у дома;
- в. Монитор - Владислав Михайлов, председател на Сдружение "Национална асоциация на млекопреработвателите" (НАМ): На етикета задължително да пише колко е водата в сиренето;
- в. Телеграф - Д-р Сергей Иванов, управител на Център по биология на храните: Всеки втори сандвич около училищата с палма;
- в. Труд - Десислава Митева, изпълнителен директор на Британско-българската бизнес асоциация (BBVA), пред "Труд": Манчестър става все по-атрактивен за българския бизнес;

Водещи анализи

- в. 24 часа - Когато обвинителите са прекалено тромави по закон, страдат и обвиняемите;
- в. Монитор - Другари, дайте нещо да измислим;
- в. Телеграф - Да не чакаме и Терминатора, Роки и Чък Норис да ни спасяват;
- в. Труд - Коментар - "Ш" като Шарлатани.

✓ Предстоящи събития в страната на 19 октомври

София

- От 9.30 часа в Централния военен клуб ще се проведе конференцията „Климатичните промени и сигурността - гласът на младите за преодоляване на предизвикателствата“.
- От 10.00 ч. пред Народния театър ще бъде открита фотоизложбата на Диляна Флорентин „Запази надежда“, част от кампания, посветена на борбата с рака на гърдата и съхраняването на репродуктивните възможности на младите жени с такава диагноза.
- От 12.00 часа в БТА ще се проведе пресконференция по повод докладвани профили в социална мрежа на представители на гражданското общество в България, които не са съгласни с политики в областта на семейното законодателство.
- От 13.30 часа чрез платформата ZOOM ще се състои онлайн брифинг на Бюрото на Европейския парламент в България във връзка с реформата в общата селскостопанска политика на ЕС.
- От 17.00 часа в Националната художествена академия ще бъде открита изложбата „115 години Графика в НХА“.
- От 18.00 часа в Национален исторически музей Български лекарски съюз ще връчи традиционните си награди „Лекар на годината 2020“.

Бургас

- От 13.00 часа в социалната трапезария на БЧК на ул. „Оборище" 95 ще започне кампанията за раздаване на индивидуални пакети с хранителни продукти на хора с увреждания или с ниски доходи под линията на бедност в област Бургас. Зам.-министър Зорница Русинова и Милена Енчева, директор на Дирекция „Международно сътрудничество, програми и европейска интеграция" в АСП, ще се включат в раздаването на индивидуалните пакети с храни.
- От 13.30 часа в Аулата на Медицинския факултет на Университет „Проф. д-р Асен Златаров" на бул. „Яким Якимов" 1 ще започне официална церемония по връчване на първите Годишни награди за принос в утвърждаването и развитието на бургаското здравеопазване - „Лекар на Бургас".
- От 17.00 часа в Културен център „Морско казино" ще се проведе инициативата „Живот с диабет без усложнения", посветена на Световния ден на диабета и 100 години от откритието на инсулина.
- От 18.00 часа в Дома на писателя като част от „Есенни литературни празници" ще бъде представена книгата „Българското море в сърцето на времето" с автор Георги Николов.
- От 18.00 часа в Галерия „Георги Баев" ще бъде открита изложба с акварел на Димитър Воденичаров.

Видин

- От 11.00 часа в залата на Общински съвет - Видин ще се проведе кръгла маса на тема „Ролята на читалищата за развитие на културния туризъм в Община Видин".
- От 11.00 часа в Областната администрация Комисията за защита от дискриминация ще проведе с представители на местните власти, гражданското общество, бизнеса и академичната общност обсъждане на Проект за Национална стратегия за противодействие на дискриминацията.
- От 14.00 часа в Регионалния пресклуб на БТА ще се проведе пресконференция на депутатата в 44-тото Народно събрание и член на Комисията по културата и медиите Калин Вельов.
- От 17.30 часа на сцената на площад „Бдинци" ще се състои концерт на Ансамбъла за народни песни и танци „Дунав".

Дупница

- От 10.00 часа в залата на Общината ще се състои тържествена сесия на Общинския съвет по повод празника на града.
- От 11.00 часа на площад „Свобода" ще бъде отслужен молебен за здраве по повод празника на града.
- От 11.30 часа на площад „Свобода" ще се състои концерт на ученици от града под надслов „Усмивките на Дупница".
- От 15.00 часа във фойето на Общината ще бъде открита изложба под надслов „Моят свят в моя град", като ще бъдат наградени и победителите в конкурса за детска рисунка.
- От 18.00 часа на площад „Свобода" ще се състои тържествен концерт с участието на Мария Илиева и Володя Стоянов.

Перник

- От 9.30 часа в храм „Св. Йоан Рилски Чудотворец" Белоградчишкият епископ Поликарп ще оглави Архиерейска света Литургия.
- От 10.00 часа в конферентната зала на Двореца на културата ще се проведе тържествено заседание на Общинския съвет.

Пловдив

- От 10.00 часа на ул. „Ген. Радко Димитриев" 2 ще се състои тържествен строй, благодарствен молебен и ритуал по поднасяне на цветя по повод бойния празник на Военновъздушните сили (ВВС) и Деня на парашутиста.
- От 15.30 часа на площад „Централен" ще се състои тържествен строй на Съвместното командване на специалните операции по случай деня на Военния парашутист. Пред тържествения строй на Специалните сили новоназначени войници ще положат военна клетва.
- От 16.40 часа на площад „Централен" военнослужещи от Съвместното командване на специалните операции ще демонстрират бойни способности и ще представят пред пловдивската общественост образци на въоръжение, техника и екипировка в рамките на националната кампания „Бъди войник".
- От 17.00 часа на площад „Централен" от Военновъздушните сили ще се изпълнят полети на малка височина в рамките на националната кампания „Бъди войник".
- От 18.00 часа на площад „Централен" ще се състои концерт на Представителния духов оркестър на ВВС в рамките на националната кампания „Бъди войник".
- От 18.30 часа в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски" ще бъде представен романът „Черните пътища на Европа".

Разград

- От 19.00 часа в Народно читалище „Развитие 1869" ще бъде представена постановката „Две жени без да се брои мъжът".

Русе

- От 13.00 часа в отделението по „Палиативни грижи“ на КОЦ - Русе ще се проведе пресконференция по повод 19 октомври - Международен ден за борба с рака на гърдата.

Сандански

- От 13.00 часа в парк-хотел „Пирин“ ще се проведе клъгла маса на тема „Българските балнеокурорти - устойчиви европейски здравни дестинации“.

Смолян

- От 19.00 часа на Амфитеатъра в Новия център ще се състои концерт на Фолклорен ансамбъл „Родопи“.

Търговище

- От 16.30 часа в Свещаровата къща ще се състои откриването на Музеен образователен център в Регионален исторически музей - Търговище.

Шумен

- От 14.00 часа в зала 203 на Община Шумен ще се проведе Консултативен съвет.
- От 19.00 часа в голямата зала на Драматично-кукления театър „Васил Друмев“ ще се състои благотворителен концерт с участието на цигуларя Минчо Минчев и пианиста Людмил Ангелов.

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2020 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2019 г.